

LANKIDETZARAKO ETA ELKARTASUNERAKO EUSKAL KONTSEILUA

2025EKO ABENDUAREN 15EKO OHIKO BILKURAREN AKTA

Bertaratuak:

Ander Caballero jauna, Lankidetzarako eta Elkartasunerako Euskal Kontseiluko lehendakaria.

Nerea Uriarte andrea, Euskadiko GGKEen Koordinakundeko presidentea eta Kontseiluko lehendakariordea.

Mikel Arruabarrena jauna, Eusko Legebiltzarraren ordezkari gisa.

Asier Aranbarri jauna, Lehendakartzaren ordezkari gisa.

Ivan Bolinaga jauna, Ogasun eta Finantza Sailaren ordezkari gisa

Javier Cortes jauna, eLankidetzaz-Lankidetzarako eta Elkartasunerako Euskal Agentziaren ordezkari gisa.

Noemí Ostolaza andrea, Emakunderen ordezkari gisa.

Ignacio Rodríguez jauna, Bizkaiko Foru Aldundiaren ordezkari gisa.

Juan Manuel Balerdi, Euskal Fondoaren ordezkari gisa.

Natividad López andrea, Eudelen ordezkari gisa.

Claudia Astorqui andrea, Arantzazu Acha andrea, Iñaki Orube jauna, Irene Molero andrea, Antonio José Montoro jauna eta Jesús Ochoa jauna, Euskadiko GGKEen Koordinakundearen ordezkari gisa.

Marta García andrea, Elsa Fuente andrea, Silvia Piris andrea, Marta Macho andrea eta Gorka Urrutia jauna, lankidetzarako eta elkartasunerako beste euskal gizarte-eragile batzuen ordezkari gisa.

Maite Garmendia, Kontseiluko idazkaria, hitz egiteko eskubidearekin eta botoa emateko eskubiderik gabe.

Lehendakariak gonbidatuta, honakoak bertaratu dira, hitz egiteko eskubidearekin eta botoa emateko eskubiderik gabe:

Leire Elduayen andrea, ingurumen-gaien sailaren ordezkari gisa.

Alazne Camiña andrea, Koordinazio Teknikoko Zerbitzuko arduraduna.

Ana Telleria andrea, eLankidetzako Koordinazio Estrategikoko Zerbitzuko, Kontseiluko idazkariari laguntzeko.

Bertaratu ezina adierazi dutenak:

Olatz Bolinaga andrea, osasun arloan eskumena duen sailaren ordezkari gisa.

Mikel Juaristi jauna, hezkuntzan eskumena duen sailaren ordezkari gisa.

Ana Priede, Gipuzkoako Foru Aldundiaren ordezkari gisa.

Joana del Hoyo andrea, Arabako Foru Aldundiaren ordezkari gisa.

Iñigo Eguren jauna, Euskadiko GGKEen Koordinakundearen ordezkaria gisa.

Igone Revilla andrea, lankidetzarako eta elkartasunerako beste euskal gizarte-eragile batzuen ordezkari gisa.

Baieztatu zuten, baina ez ziren bertaratu:

Ignacio Fariña jauna, gizarte-ongizatearekin eta -zerbitzuekin lotutako gaien sail eskudunaren ordezkari gisa.

Mary Tere andrea, Euskadiko GGKEen Koordinakundearen ordezkari gisa.

Monica González andrea, Euskadiko GGKEen Koordinakundearen ordezkari gisa.

Lekua: Gasteiz, eLankidetzaren egoitza.

Eguna eta ordua: 2025eko abenduaren 15ean, 16:00etan.

Lehendakariak urteko lehen ohiko bilkurari hasiera eman dio, eLankidetzaren egoitzan egindako bileran, eta bertaratutako guztiei eskerrak eman dizkie. Adierazi du Kontseilua ez zela 2024ko otsailaz geroztik bildu, eta azaldu du atzerapen horren arrazoi nagusia izan dela bultzatu nahi den nazioarteko lankidetzaren ikuspegia gidatuko duen Javier Cortésen presentzia izatea. Hala ere, azpimarratu du ikuspegi hori elkarlanean eraikiko dela, Gobernuaren nortasunarekin bat etorritik eta partekatutako konbikzio batean oinarrituta.

Batzorde Iraunkorrek azaroaren 27an erabakitako bilkurako gai-zerrenda irakurri du.

1. Aurreko bilkurako akta onartzea.
2. Lankidetzarako eta Elkartasunerako Euskal Kontseiluko kide berrien eta Kontseilu Errektoreko izendapen berrien aurkezpena.
3. Nazioarteko agendaren aurrerapenei buruzko informazioa.
4. Eusko Jaurlaritzaren lankidetzaren eta elkartasun-politikaren jarraibideen planteamendu orokorrari eta hurrengo plangintza-prozesuei buruzko informazioa.
5. Gizarte zibilaren kriminalizazioari buruzko hausnarketa.
6. Garapen Jasangarrirako Lankidetzarako eta Elkartasun Globalerako Konferentzia Sektorialari buruzko informazioa.
7. 188/2025 Dekretuari buruzko informazioa —garapen jasangarrirako nazioarteko lankidetzarako eta elkartasun globalerako dirulaguntzak arautzen dituen— eta deszentralizatutako lankidetzarekin duen lotura.
8. Garapen jasangarrirako politiken koherentziaren arloan izandako aurrerapenei eta lan-eremuen osagarritasunari buruzko informazioa.
9. Finantza-lankidetzaren arloko aurrerapenei buruzko informazioa.
10. 2026ko aurrekontuen aurreikuspenari buruzko informazioa: foru-aldundiak eta eLankidetzaren.
11. Eskariak eta galderak.

Ondoren, lehendakariak bertaratutako pertsona guztien arteko aurkezpen-txanda egitea eskatu du, haietako asko lehen aldiz baitatoz. Era berean, argitu du bilera gaztelaniaz egingo dela, parte-hartzaileen arteko komunikazioa errazteko.

Gai-zerrendaren aurkako arrazoirik aurkeztu ez denez, lehenengo puntuari ekin diote:

1. AURREKO BILKURAKO AKTA ONARTZEA

Ez da 2024ko otsailaren 19ko bilkurako aktari buruzko oharrik egin; hortaz, bertaratu diren pertsona guztien adostasunez onartu da.

2. LANKIDETZARAKO ETA ELKARTASUNERAKO EUSKAL KONTSEILUKO KIDE BERRIEN ETA KONTSEILU ERREKTOREKO ETA BATZORDE IRAUNKORREKO IZENDAPEN BERRIEN AURKEZPEN

Lehendakariak Kontseiluko idazkariari eman dio hitza, gai-zerrendako bigarren puntua jorratzeko.

Maite Garmendiak Lankidetzarako eta Elkartasunerako Euskal Kontseilua osatzen duten pertsona guztiak aipatu ditu, eta argitu du batzuk karguagatik direla kide, eta beste batzuk, berriz, izendapen bidez.

Ondoren, Nerea Uriarteri eman dio hitza, Koordinakundearen ordezkari gisa Batzorde Iraunkorra osatuko duten pertsona berriak aurkez ditzan. Adierazi du, une honetan, izendatutako pertsonak Iñaki Orube eta Mónica González direla titular gisa, eta Eneko Gerrikabeitia eta Arantza Acha, ordezeko gisa. Era berean, jakinarazi du Eneko Gerrikabeitia jada ez dela Batzordeko kide; beraz, haren ordezkari beste pertsona bat izendatu beharko dela..

Nerea Uriartek jakinarazi du Koordinakundearen ordezkari gisa Batzorde Iraunkorreko kide izango direla Iñaki Orube eta Mónica González, titular gisa, eta Antonio José Montoro eta Arantza Acha, ordezeko gisa.

Lehendakariak Antonio José Montororen izendapena bozkatzeko eskatu du, eta aho batez onartu da.

Maite Garmendiak berriz hartu du hitza, eta jakinarazi du koordinatzailearen aldetik Kontseilu Errektorean titular gisa Josu Urrutia eta Martín Iriberrri daudela, eta ordezeko gisa Iñigo Eguren eta Nerea Uriarte. Hala ere, adierazi du Josu Urrutia eta Martín Iriberrri jada ez direla Kontseiluko kide; beraz, titular berriak izendatu beharko direla.

Nerea Uriartek adierazi du bera izango dela Koordinakundearen ordezkarietako bat Kontseilu Errektorean, Mary Tere Guzmánekina batera. Iñigo Eguren eta Ricardo Fernández izango dira ordezekoak.

Koordinakundeak Kontseilu Errektorera proposatutako titular eta ordezeko berrien izendapena bozkatzeko eskatu du Lehendakariak, eta aho batez onartu da.

3. NAZIOARTEKO AGENDAREN AURRERAPENEI BURUZKO INFORMAZIOA

Lehendakariak eLankidetzako zuzendari Javier Cortési eman dio hitza, gai-zerrendako hirugarren puntua jorratzeko.

Javier Cortések eLankidetzak 2025eko nazioarteko agendan izango duen kokapena azaldu du, eta arreta berezia jarri dio tokikoaren eta globalaren arteko loturaren kontzeptuari, Euskadiko Lankidetzak eta Elkartasunari buruzko lege berrian jasotzen dena. Adierazi du lotura horrek ikuspegi eraldatzailea dakarrela, tokiko ekintzak nazioarteko adostasun eta joerekin lotzea ahalbidetzen duena.

Lurraldeari buruzko nazioarteko adostasuna Azpimarratu du lurraldeak garrantzi berezia duela gizarte-erlaketarako eta giza garapen jasangarriko funtsezko eremu gisa, eta nabarmendu du lurraldea ez dela espazio fisiko hutsa, eragile guztien artean konfiantza sortzen den testuingurua ere badela, eta herriarrei erantzun eraginkorrak ematen zaizkiela. Horren haritik, adierazi du lurraldea garapenaren nazioarteko agendaren funtsezko elementu gisa sendotzen ari dela.

Era berean, nabarmendu du tokikoa eta globala lotzen dituen ikuspegiak estrategia eraldatzaile eta jasangarriak artikulatzea ahalbidetzen duela, lurraldeko dinamika nazioarteko agendarekin uztartuz eta esku-hartzeak benetako eta iraupen luzeko

eragina izan dezaten bermatuz. Amaitzeko, adierazi du lurralde-ikuspegi hori eLankidetzaren estrategietan txertatu behar dela, proiektuen egokitasuna eta jasangarritasuna bermatzeko, eta tokikoaren eta globalaren arteko lotura etorkizuneko esku-hartzeen ardatz nagusitzat hartuta.

Javier Cortésesek adierazi du nazioarteko agenda berriaren funtsezko elementuetako bat dela ikuspegi sistemikoa eta eragile anitzekoa izaten jarraituko duela, eredu-aldaketa sustatzera bideratua eta Agendaren erronkei aurre egiteko funtsezko sei trantsiziotan oinarritua. Lurraldea legitimitatea eta konfiantza eraikitzen diren espazio bihurtzen da, baita giza garapen jasangarriantzez bideratutako aldaketa eraginkorrak gauzatzeko gaitasuna garatzen den eremua ere. Ildo horretan, lurraldea ez da eszenatoki hutsa; aitzitik, eraldaketarako eragile estrategikoa da, hainbat eragileren parte-hartzea artikulatzen duena eta aldaketa-prozesuak iraunkorrak eta jasangarriak izatea ahalbidetzen duena.

Aldaketa sistemikoak eragile anitzeko jardunak eskatzen ditu; diziplinarako ikuspegi desberdinak dituzten hainbat eragilek parte hartu behar dute, partekatutako egiturazko errealitate konplexuak eraldatzeko. Gainera, maila anitzekoa izan behar du, pobrezia eskalagarria izan dadin. Lurraldearen gaineko gobernantza-maila guztien arteko koherentzia funtsezkoa da giza garapen jasangarria bermatzeko.

eLankidetzako zuzendariak bere hitzartzeari jarraipena eman dio, eta adierazi du beste alderdi garrantzitsu bat dela Nazio Batuek Bilbo izendatu izana Local2030 Koalizioaren Idazkaritzaren egoitza. Plataforma global horren xedea da 2030 Agenda tokian-tokian ezartzen laguntzea. Aitorpen horrek adierazten du abiapuntu estrategiko bat dela, bere potentzial guztia aprobetxatuz eta Euskadi lidergoa gauzatzeko funtsezko leku batean kokatuz. Euskadik lurraldea ulertzeko duen moduak bere nortasuna eta izaera islatzen ditu, eta lurraldea epe luzerako ingurune partekatu eta jasangarri gisa ulertzea ahalbidetzen du, gizarte-, kultura-, ekonomia- eta ingurumen-kohesioa uztartuz. Javier Cortésesek azpimarratu du, ondorio gisa, nazioarteko agendak proiektu komun eta iraunkor bat eskatzen duela, non lurraldea izango den konfiantzaren, lankidetzaren eta eraldaketaren ardatz nagusia. 2030 Agenda lurralderatzea funtsezko elementutzat jo du, bai nazioarteko agendan, bai haren arkitektura aldeaniztunaren antolaketan ere, lurralde-ikuspegian eta tokikoaren eta globalaren arteko loturan oinarritzen baita. Hala, 2023ko Goi Mailako Foro Politikoa, Nazio Batuek honela definitu zuten 2030 Koalizioa: 2030 Agenda lurralderatzeko eta lurraldeetan ezartzeko mandatua duen erakunde agentzia aniztuna. Era berean, eragin handiko ekimen gisa definitu zuten, Etorkizunerako Itunaren erronkei heltzeko funtsezkoa izango dena; izan ere, bertan zehaztuko da egungo 2030 Agendaren ondorengo nazioarteko agenda.

Local 2030 Koalizioak Giza Garapen Jasangarriaren Agenda lurralderatzeko eredu bat ezartzen du, lurraldeetako errealitate konplexua giza garapen jasangarriantzez eraldatzeko helburuarekin. Eredu hori *Blueprint* gisa ulertzen da, konplexutasun horri modu sistematikoan heltzeko eta hura eraldatzeko gida egituratu gisa. Euskadik 2030 Agenda lurralderatzeari dagokionez izan duen esperientzia oinarritzen da; esperientzia hori Eusko Jaurlaritzako Gizarte Berrikuntza eta 2030 Agenda Zuzendaritzak gidatu zuen, eta Nazio Batuek errealitate konplexuak eraldatzeko erreferentzia-esparru gisa hartu dute. Eragile anitzeko eta maila anitzeko lankidetzak-

ikuspegia da, tokiko, eskualdeko eta nazioarteko eragileak inplikatzeko ahalbidetzen duena, eta Euskadiri abiapuntu estrategikoa eskaintzen diona sisteman eraldaketa esanguratsuak bultzatzeko.

Javier Cortésekin adierazi du urtean zehar nazioarteko garapen-agendan lurraldearen kontzeptuak duen egoera aztertu dela. Kontzeptu horren harira, 2025ean eLankidetzak nazioarteko agendan parte hartu duen guneen mapa aurkeztu du.

Nazio Batuen Agendari dagokionez, eLankidetzak honako ekitaldi hauetan parte hartu du:

-Garapena Finantzatzeko IV. Nazioarteko Konferentzia (FFD4), ekainaren 30etik uztailaren 3ra bitartean egingoa, mugarri garrantzitsua izan zen baliabideak mobilizatzeko eta giza garapen jasangarriaren erronkei aurre egiteko. Konferentziaren aurretik “Road to Seville” prozesua egin zen, eta bertan, Euskadik eta eLankidetzak aktiboki parte hartu zuten agenda eraikitzen.

Konferentzian, garapenerako finantzaketak ez ezik, “finantzaketarako garapenak” ere duen garrantzia azpimarratu zen, eta gizarte-, giza- eta ingurumen-dimentsioak sistema ekonomiko-finantzarioan txertatzeko beharra nabarmendu zen. Era berean, erakundeen, enpresen, akademiaren eta gizarte zibilaren arteko aliantza lan egitearen garrantzia azpimarratu zen, pertsonak eta haien eskubideak erdigunean jarriko dituen ikuspegitik.

Testuinguru horretan kokatzen da Bilbao Local Finance Design Sprint, maiatzaren 14tik 16ra Bilbon egindakoa, Sevillarako bidearen barruan. Topaketa horri esker, aurrera egin ahal izan zen finantzaketaren mobilizazioan eta 2030 Agenda lurralderatzeko Blueprint ereduaren aplikazioan.

Konferentzia 160 herrialde baino gehiagok adostutako dokumentu batekin amaitu zen. Dokumentu horrek gobernantza aldean zutuna indartzen du, eta lehentasun hauek ezartzen ditu: inbertsioak garapen jasangarria bideratzea, zorraren auziari heldzea, nazioarteko finantza-sistema erreformatzea eta lankidetzaren sendotzea. Horrez gain, Sevillako Ekintza Plataforma bezalako ekimenak bultzatu ziren; horien artean, “Localising Finance”, Euskadiren parte hartze aktiboarekin.

Azkenik, 2026ko ekainean Bilbon egingo den mobilizazio-fase berri eta asmo handiagoko baten berri eman zen, baita Euskadi Local 2030 Huba sendotuko dela ere; horren bidez, lurraldeak 2030 Agenda ezartzean duen eginkizuna indartuko da.

- Garapen Jasangarriari buruzko Goi Mailako Foro Politikoa (HLPF 2025), New Yorkeko Goi Mailako Foroa, 2025eko uztailaren 14tik 23ra egin zena. Nazio Batuek 2030 Agendaren jarraipena, aurrerapena eta kontu-ematea egiteko ezarritako mekanismoa da. Euskadi izan da borondatezko txosten gehien aurkeztu dituen gobernua: guztira zortzi. Aurten, txosten horiek eragile anitzeko eta maila anitzeko ikuspegiarekin aurkeztu dira, Euskadiko gobernantza-maila

guztia barne hartuta. (EUDEL, hiru hiriburuak, foru-aldundiak eta Eusko Jaurlaritza).

FOCUS bezalako nazioarteko foroetan parte hartu zen, 2030 Agendaren lurralderatzea sustatuz, eta Bermeo Tuna World Capital ekimenean, Ozeanoen Jasangarritasuna Sustatzeko Munduko Hegaluze Hirien Aliantza bultzatzen lagunduz.

ELGAren agendari dagokionez, 2025ean honako gunetako parte hartu da:

-ELGAK Berlinen antolatutako tailerrak, irailaren 22an eta 23an eginak: *“2nd OECD Workshop on the impact of DDC on local governance and SDG outcomes”*
Topaketa horietan parte hartu da lurralde-ikuspegia nola txertatu aztertzeko; izan ere, lankidetzaren deszentralizatua lurralde-ikuspegia hobeto ulertzera bideratuta dago, eta giza garapen jasangarriaren alde lurraldean gauzatzen diren eraldaketetan eLankidetzak erreferentziazko eta lidergoko eginkizuna bete dezake.

-BUSAN Foroa Busan Global Partnership Forum (Korea), irailaren 28tik 31ra, garapenaren eraginkortasunerako Aliantza Globalak antolatua. ELGAK sustatutako nazioarteko garapen-agendaren barruko foro nagusietako bat da. 2010ean garapenaren eraginkortasunerako aliantza handia eratu zen, Busanen egoitza duena, eta harrezkero foro hori bi edo hiru urtean behin antolatzen da Busanen.

Foro horretan, eLankidetzak ORU Fogar erakundearen (eskualdeko gobernuen eta batasunen erakundea) gidaritzan parte hartzen du, eta agenda globalaren, hau da, 2030 Agendaren lurralderatzearen garrantzia txertatzen da; nola eraiki eta lurraldeetara nola eraman behar den, behetik gora, eta finantzaketaren lokalizazioaren kontzeptu berria txertatuz.

Busango Foroak hiru elementu nagusi ditu; elementu horien jarraipena egingo da, eta horien berri emango da:

1) Sevillako Ekintza Plataformaren baitan, Garapenaren Eraginkortasunerako 2030 Ituna jarri da abian (itun hori Sevillako Ekintza Plataformatik sortutako 130 ekimenetako bat da).

2) Erreferentziazko produktua den garapenaren eraginkortasunaren jarraipen-txostenari dagokionez, proposatu zen gaur egun agerian ez dagoen lurralde-banaketa txosten horretan txertatzea.

3) 2026an antolatu nahi duten Goi Mailako Foroa, Garapena Finantzatzeko 2026ko Foroarekin batera egitea aurreikusten dena.

eLankidetzako zuzendariak lurralde-ikuspegiarekin lotuta eLankidetzak parte hartu duen beste ekitaldi batzuk ere aipatu ditu:

-9th Forum "Cities and Regions for International Partnerships – Localising Global Gateway", abenduaren 8tik 10era Bruselan antolatua. Aldez aurreko garapen-esparru baten garrantzia. Eskualdeen Batzordeak, Europako Batzordearekin eta DG INTPA Aliantzen Zuzendaritza Nagusiarekin (Nazioarteko Lankidetzaren Zuzendaritza Nagusia) batera deitua, Global Gateway delakoaren lurralderatzeari buruz hitz egiteko.

Global Gateway Europar Batasunaren garapenerako inbertsio- eta finantzaketa-estrategia da, eta urte anitzeko finantzaketa-esparruan 400.000 milioi euroko finantzaketa aurreikusten du. Javierrek azpimarratu du funtsezkoa zela foro horretan parte hartzea, Europar Batasunaren estrategiak gidatuko dituen aldez aurreko garapen-esparru baten beharra nabarmentzeko eta *trickle-down* efektua berriro gerta ez dadin.

Horrez gain, zeharka parte hartu den beste zenbait ekitaldi ere aipatu ditu:

-MONDIACULT, UNESCOren Kultura Politikei eta Garapen Jasangarriari buruzko Munduko Konferentzia.

-Bakearen aldeko Hirien eta Lurraldeen V. Mundu Foroa, maiatzaren 2tik 4ra Montevideon egin zena.

Azkenik, jakinarazi du urtean zehar lehentasun estrategikoa eman zaiola hirien eta lurraldeen sareekiko harremanak sendotzeari.

-Platforma koalizioa.

-EuroFogar, non Euskadik garapenaren eraginkortasunerako aliantza globala gidatzen duen.

-Regions4-Sustainable Development Goals (Regions4SDGs).

-Latinoamerikako eragin-eskualdeen aliantza, RITA sarea (**Regional Impact Trade Alliance**).

-Arrantza jasangarriaren aldeko hirien aliantza.

-CELAC, Europar Batasunaren testuinguruan.

-Udalgintzaren nazioarteko batasuna.

-SEGIB.

Javierrek barkamena eskatu du puntu honen luzeragatik, baina azpimarratu du 2025ean duen izaera estrategikoa. Nabarmendu du Euskadik eta eLankidetzak eremu aldeaniztunean duten kokapena, lurraldearen garrantzia azpimarratuz. Era berean, adierazi du beharrezkoa dela kokapen estrategiko hori indartzea eta lankidetzapolitikaren ikuspegietan txertatzea, norabide biko prozesu bat sortuz: alde batetik, nazioarteko esparrura Euskadiren beraren ikaskuntzak eta lehentasunak eramatea, eta, bestetik, esparru globalak lankidetzapolitika propioetan txertatzea.

Javier Cortésen hitzaldiaren ondoren, Jesús Ochoak galdetu du ea zein den partekatu daitekeen 2026rako ibilbide-orria edo jardunbidea, Koordinakundeak horren gainean lan egin ahal izan dezan; izan ere, azaldu du kontzeptu batzuk ezagunak egiten zitzaizkiola, baina beste asko ez. Uste du Kontseiluan landu ez diren beritasunak direla, eta

informazio gehiago behar dela estrategiaren norabidea baloratu eta hartu beharreko jarrera zehaztu ahal izateko.

Javier Cortésekin erantzun du oraindik ez dagoela zehaztuta. Adierazi du, Sevillako Ekintza Plataformaren baitan egingo den Bootcampaz harago (ekaineko bilera), egutegi bat zehaztu nahi dela, jakiteko zein eremutan izan nahi den presentzia, parte-hartze handiagoarekin sakontzen jarraitzeko. Azaldu du horregatik deitu dela Kontseilua eta indartu nahi izan dela haren eginkizuna, ibilbide-orri horiek gardenagoak eta parte-hartzaileagoak izan daitezen, ikuspegi desberdinek aberastuta. Sevillako Ekintza Plataformaren Bootcampaz eta aurrez ezarritako mugarrietatik harago —hala nola 2026ko ekainean New Yorken egingo den Goi Mailako Foroa, zeinean jarraipena izango den—, Local 2030 ekimenarekin eta Euskadi Local 2030 Hubarekin harreman estuagoa izan nahi dela adierazi du. Horretarako, inbertsio handia egin behar dela Kontseilua eta bertako eragileak agenda eta erakundea sakon ezagutzera gonbidatzeko, norberea bihurtu eta benetako parte-hartzea sustatzeko. Hori izango da, zalantzarik gabe, ikuspegi kritikoagoa garatzeko eta proposamenak egiteko gaitasuna indartzeko funtsezko elementuetako bat.

Jesús Ochoak adierazi du, agian ezjakintasunagatik, ildo estrategikoak gainditu egiten duela, berriki onartutako Biurteko Plana gainditzen duela, eta informazioa falta zaiola hura behar bezala ulertu, bere egin eta lurraldeko errealitatera eramateko.

Javier Cortésekin adierazi du legearen esparrua “tokikoa-globala” kontzeptua bultzatzera bideratuta dagoela —legearen hitzaurrean jasotzen den bezala—, agenda horri irimotasun handiagoz heltzea ahalbidetzen duen ikuspegi gisa. Ildo horretan, nabarmendu du proposatutako ibilbide-orriaren abiapuntua ideia nagusi bat dela: giza garapenaren erronkak, funtsean, eredu-aldaketaren erronkak direla. Lurraldearen errealitatek abiatuta, azpimarratu du garrantzitsua dela eredu-aldaketa horretan laguntzea maila anitzeko ikuspegitik, pertsonen bizi-baldintzak nola eraldatzen diren eta ikuspegi desberdinetatik erantzun berriak nola eraikitzen diren ardatz hartuta. Era berean, nazioarteko agendan presentzia handiagoa izateko eta bertan sendotasunez kokatzeko beharra azpimarratu du, gizarte gisa lankidetzaren politikatik ekarpen garrantzitsuak ditugulako uste sendoan oinarrituta. Azkenik, gogorarazi du tokikoaren eta globalaren arteko lotura hori legearen esparruan berariaz jasota dagoela; beraz, ikuspegi horrek ez du legearekiko desbideratzerik ekartzen, haren printzipioen garapen koherentea baizik.

eLankidetzako zuzendariak amaitutzat eman du bere hitzartzea, eta, Jesús Ochoak planteatutakoari helduta, adierazi du beharrezkoa dela ikuspegi horretan sakontzea eta modu partekatuan garatzea.

Jesús Ochoak tokikoa eta globala lotzeko erronkarekin bat egiten du.

4. EUSKO JAURLARITZAREN LANKIDETZA ETA ELKARTASUN POLITIKAREN JARRAIBIDEEN PLANTEAMENDU OROKORRARI ETA HURRENGO PLANGINTZA PROZESUEI BURUZKO INFORMAZIOA

Lehendakariak eLankidetzako zuzendari Javier Cortési eman dio hitza, gai-zerrendako laugarren puntua jorratzeko.

Javier Cortések adierazi du Kontseiluaren lehen bilkura honetan, berau deitu gabe denbora luzea igaro ondoren, lankidetz-politikak etorkizunean izan dezakeen bilakaerari buruzko zenbait ildo nagusi aurkeztu nahi dituela. Azpimarratu du lankidetz-politikaren bilakaeraren ideia, legearen testuinguruarekin bat etorritz; izan ere, legeak izaera kualitatiboko erronkei heldu beharra planteatzen du. Lankidetzaren esparrua zabaltzea da helburua, ikuspegi berriak txertatuz eta egungo nahiz eragile berriak batuz, haien gaitasun proaktiboa indartzeko.

Xedea da lankidetz-politikak bilakaera izatea, indartu dadin eta eskala handiagoan jarduteko nahiz eraldatzeko gaitasun handiagoa izan dezan, legeak ezartzen duen % 0,7aren helburuarekin bat etorritz.

Era berean, lankidetz-politika elkarrekin eraikitze oinarri izango den proposamen zehatz bat aurkezteko borondatea agertu du. Abiapuntua dokumentu identifikagarri eta ondo definitu bat izango da, izaera irekikoa eta abiapuntu gisa ulertua. Horrela, datorren urtetik aurrera, lehen sei hilabeteetan eragile anitzeko eraikuntza-prozesu bati ekitea aurreikusten da, parte-hartze tailerren eta kontsulta-guneen bidez, politika publikoaren proposamen hori sakondu, bideratu eta aberastea ahalbidetzeko.

Aurkeztu nahi diren ildo nagusiak honako hauek dira:

Lehenengo eremuan, ekintza humanitarioa bereizi eta nortasun propio argiz hornitu nahi da. Eredu hori ondo definituta dago, estrategia eguneratua eta balio erantsi argia ditu, baita tresna propio eta ondo zehaztuak ere. Helburua da ekintza humanitarioaren berezitasuna indartzea eta hari buruzko kontakizun sendo eta koherentea eraikitzea, inplikaturako eragile guztiei nahiz gizarte osoari zuzendua, jardura estrategikoagoa eskatzen duen testuinguru honetan.

Berezitasun argiz hornitu nahi den **bigarren eremua giza eskubideen defentsa eta babesa** da. Egungo testuinguruak hausnarketa hori egitea eskatzen du; izan ere, ez da egoera koiunturala, egiturazko erronka baizik: giza eskubideen agendaren aurkako eraso global esanguratsu baten aurrean gaude. Horrek eskatzen du Euskadik une historiko honetan bete nahi duen eginkizuna modu esplizituan zehaztea. Giza eskubideen defentsak eta babesak gure lankidetz-politikaren eta gure gizarte osoaren ezaugarri bereizgarri argia izan behar dute. Horretarako, modu argi eta koordinatuan lan egin nahi da erakunde nagusiekin, hala nola Justizia eta Giza Eskubideen Sailarekin eta Arartekoarekin, politiken arteko koherentzia bermatuz.

Helburua da diskurtso eta kontakizun argi eta bereizia eraikitzea, aldi berean beste ekimen batzuekin lotuta egongo dena, sendotasunez eta indarrez garatua, politika honen ikusgarritasuna eta eragina indartzeko.

Aurrera egin nahi den **hirugarren eremua giza garapenerako gaitasunena da, lurralde-ikuspegiarekin**. Uste da eragile anitzeko eta maila anitzeko ikuspegi horien bidez bilakaera oso adierazgarria lor daitekeela lurraldeetatik eta lurraldeetan.

Eredu hori da hazkunde-potentzial handiena duena, nazioarteko garapen-agendaren egungo norabidea, lurraldearen garrantzia eta eraldaketaren agendaren eta tokiko-global agendaren arteko lotura kontuan hartuta.

Lurraldea da eragin eraldatzaile handiena lor daitekeen eremua. Ildo horretan, Euskadik balio erantsi eta nortasun bereizgarri bat ditu, ikuspegi horretan lidergo-eginkizuna betetzeko kokapen ezin hobean jartzen dutenak.

Horregatik, lurralde-ikuspegietan aurrera egin nahi da, betiere pixkanakako bilakaeraren esparruan. Ez da berehalako aldaketak egitea, baizik eta eragile anitzeko eta maila anitzeko ikuspegien bidez pixkanaka aurrera egitea.

Proposamena da proiektu pilotuak abian jartzea, gaitasunak gehiago garatzeko eta lurraldeekin lankidetzaz-esparru integral bat eraikitze bidea erakuts diezaguten, bertan eragile anitzeko eta maila anitzeko estrategiak modu koherente eta jasangarrian ezartzeko.

Zertan datza? *Nazio Batuen Blueprint esparrua* hartzen du erreferentziazat. Esparru horren helburua da agenda globala lurraldeetara hurbiltzea, tokikoa eta globala lotuz. Aldaketaren teoria erraz eta argi batetik abiatzen da ikuspegi hori, eta jarduketek eraldatze-inpaktu handiena sor dezaketen lurralde-eremuak identifikatzen laguntzen du.

Lurraldea eraldatzeko ardatzak:

1. ARDATZA: Herritar aktiboak, kontzienteak eta protagonistak.

Lehen ardatzak herritarrek lurraldearen eta gizartearen eraldaketarako funtsezko elementutzat hartzen ditu, eta Euskadiko lankidetzako eragile guztiak inplikatzeko proposatzen du, lurraldeetan herritarren parte-hartze aktiboa, kontzientea eta protagonista sustatzeko.

Bide horretan, Euskadik ibilbide sendoa du (H)ABIAN estrategiaren bidez. Hala ere, oinarri horretatik abiatuta aurrera egitea eta berritzea planteatzen da, lurralde-eraldaketaren helburua herritar inplikatuaren bidez indartuko duten eragile eta gaitasun berriak txertatuz.

Horretarako, garapenerako kulturaren baliabideak aktibatzea proposatzen da, UNESCOren Mondiacult agendaren ikuspegitik; Euskadik aktiboki parte hartu du agenda horretan. Ikuspegi horretatik, 18. GJHari lotutako sektoreak —hala nola hizkuntza, kultura, artea edo kirola— tresna estrategikotzat jotzen dira herritarrek mobilizatzeko eta garapen-prozesu kolektiboekiko atxikimendu-sentimendua indartzeko.

Era berean, parte-hartze eraginkorragoa sustatuko duten berrikuntzak bultzatzearen alde egiten da, kontuak ematea eta jokaeraren zientziak bezalako elementuak txertatuz, Nazio Batuek sustatutakoak bezalako nazioarteko sareekin lankidetzan. Tresna horiei esker, erakundeek eta herritarren arteko harremana hobetu, konpromiso kolektiboa sustatu eta eraldaketa-prozesuak indartu daitezke.

Ikuspegi horretan, eremu akademikoak eta ezagutzaren arloak funtsezko eginkizuna dute, herritarrengana iristea eta lurraldean eraldaketa-prozesuak errotzea bermatzen duen elkarre-sare sendoarekin lotuta. Lurraldea ezagutzarako espazio gisa ere ulertu behar da: erronka horiek aztertu, alderatu eta lantzeko tokia. Ezagutza eragile akademikoekin —unibertsitateekin, *think*

tankekin eta gogoeta-zentroekin— batera lantzeak lankidetzan eta ikaskuntza partekatuan oinarritutako koalizio bat eratzea ahalbidetuko du.

2. ARDATZA: Berrikuntza. Gobernua, enpresak, gizarte zibila eta akademia.

Bigarren ardatzak berrikuntza gobernuaren, enpresen, gizarte zibilaren eta akademiaren arteko lankidetzaprozesu gisa planteatzen du, lurraldearen garapena bultzatzeko administrazio publikoen —bereziki toki- eta eskualde-mailakoen— gaitasunak indartzea ardatz hartuta. Horretarako, ezagutza eta erakunde-esperientzia baliatzea proposatzen da, maila anitzeko koherentzia, subsidiariorotasun-printzipioa eta administrazio- eta zuzenbide-esparru sendoak oinarri dituen gobernantza eraginkorra sustatuz.

Era berean, epe luzeko plangintzaren garrantzia azpimarratzen da, parte-hartzean oinarritutako ikuspegi batetik, lurraldeko eragile guztien parte-hartzearekin. Prozesu hori beste tresna estrategiko batzuekin osatzen da, hala nola fiskalitatearekin, arau-esparruekin eta kontratazio publiko jasangarriarekin, giza garapenaren aldeko pizgarriak sortzera bideratuta. Palanka horiek guztiak, enpresa-kudeaketarekin batera, lurralde-eraldaketa bultzatzeko funtsezko elementutzat hartzen dira.

3. ARDATZA: Proiektuen, ibilbide-orrien eta misio partekatuen sorkuntza bateratua

Hirugarren ardatzak proiektuen sorkuntza bateratuan eta tokiko ekoizpen-sarea indartzean jartzen du arreta, lurraldeen berezko gaitasunak indartzearen eta balio-kateak aprobetxatzearen alde eginez, politiken koherentziaren eta nazioartekotzearen ikuspegitik. Era berean, enpresa-esparruan giza eskubideen arloko behar bezalako arretaren gisako esparruak txertatzearen garrantzia azpimarratzen du.

Hiru ardatz horiek garapenerako ingurune egokia sortzeko beharrezko baldintzak dira, ezinbesteko aldez aurreko esparru gisa ulertuta. Esparru hori da lurralde-eraldaketako prozesuak bultzatzeko oinarria, eta, aldi berean, funtsezkoa da beste elementu giltzarri bat txertatzeko: lurraldeetan garapenerako finantzaketaren mobilizazioa eta lokalizazioa.

4. ARDATZA: Epe luzerako finantzaketa jasangarria erakartzea, publikoa zein pribatua.

Aurreko garapen-esparrurik gabe —hau da, herritar aktiborik, lankidetzagobernantzarik, gizarte zibilak politika publikoen eta ibilbide-orri partekatuen definizioan duen zeregin aktiborik gabe—, ezinezkoa izango da eragina izango duen garapenerako finantzaketa erakartzea. Hori da garapenerako finantzaketa erakartzeko behar den aldez aurreko garapen-esparrua, eta ikuspegi edo ildo berri honetara gehitu nahi diren funtsezko sektore guztiak biltzen ditu. Nola lagundu dezakegun garapenerako finantzaketaren bidez aldez aurreko baldintza horiek sortzen. Gai-zerrendan lankidetz finantzarioari buruz ere hitz egingo da, nola izan gaitezkeen eraginkorragoak lurraldean, haren lurralde-irismena kontuan hartuta, eta nola egokitu garapenerako finantzaketa erakartzea tokiko errealitatera eta aldez aurreko garapen-esparru horretara.

Horrenbestez, lankidetzai-ikuspegi horrek proiektu isolatuetan oinarritutako logikatik lurralde-eraldaketako prozesuetan oinarritutako ikuspegiarako trantsizioa proposatzen

du. Horretarako, lurraldeko eragileek eurek eraiki eta baliozkotutako ibilbide-orri partekatu bat diseinatzea planteatzen da, erreferentzia-esparru gisa balioko duena estrategia tradizionalak, esku hartzeko tresnak (K1, K2 eta K3) eta lurraldean garatzen diren proiektuak lerrokatzeko. Horrela, proiektuak ekintza independenteak izateari utziko liokete, eta garapen-prozesu jarraitu baten barruan txertatuko lirateke.

Narratiba hori nazioartean aitortutako esparru baten inguruan egituratuko litzateke: 2030 Agendaren eta Garapen Jasangarriko Helburuen (GJH) lurralderatzea lurralde-esparruan, Nazio Batuen planteamenduekin bat etorritz.

Ardatz egituratzaile horietatik abiatuta, lurralde bakoitzak 2030 Agendak bere testuinguruan izan duen aurrerapenari buruzko kontakizuna definitu, sistematizatu eta partekatzea bilatzen da. Prozesu horrek funtsezko alderdi hauek jorratuko ditu: herritarren ahalduntzea, tokiko gobernuen gaitasunak garatzea, gizarte zibilaren eginkizuna, ekoizpen-sarearen eta akademiaren ekarpena, ibilbide-orri partekatuak zehaztea, eta garapen jasangarrirako baliabideak eta finantzaketa mobilizatzea.

Adierazten du horrek lurraldeen arteko Hegoalde-Hegoalde lankidetzako eta lankidetzatza triangeluarreko dinamikak indartzea ahalbidetuko duela, euskal lankidetzak truke-sareak sortzeko duen eginkizuna sendotuz. Ildo horretan, azpimarratu du garrantzitsua dela lurraldeen arteko elkarriketa-guneak sustatzea, finantzaketa erakartzea, herritarrekiko harremana, ibilbide-orriak diseinatzea, lankidetzatza-gobernantza edo ekoizpen-sarearen garapena bezalako gaiei buruzko esperientziak partekatzeko.

Amaitzeko, adierazi du mota horretako trukeek erronka globalei erantzutera bideratutako izaera unibertsaleko prozesu bat indartzen lagunduko dutela.

Halaber, adierazi du lurraldeen arteko eztabaida horiek indartu egingo direla, sare horizontalak eta behetik gorako prozesuak sustatuz. Nabarmendu du Local2030 Euskadin izatea aktibo estrategikoa dela, eta horri esker lankidetzan diharduten lurraldeak nazioarteko garapen-agendaren esparru globaletan proiektatu ahal izango direla.

Adierazi du horrek erraztu egingo dietela lurralde horiei beren errealitateak partekatzeko, egindako aurrerapenak ikusarazteko eta beren hurbileko testuinguruetan aurrez aurre dituzten eredu-erronkak erdigunean jartzeko. Gaineratu du tokiko-global zirkuitu sistematiko eta organiko bat eraiki nahi dela, tokiko errealitateei erantzungo diena eta dauden gaitasunak eraldaketa-prozesuen zerbitzura jarriko dituen.

4+1 ARDATZA. Azkenik, tokiko nahiz nazioarteko esparruetan dagoen kokapen ona baliatuz, kontakizun partekatu bat eraikitzearen garrantzia azpimarratu du.

Javier Cortésekin nabarmendu du oraindik eraikitzen eta garatzen ari den proposamena dela. Azpimarratu du proposamenaren izaera berritzailea, eta adierazi du hura pixkanaka ezarri behar dela, lan partekaturako kultura bat sortzeko, haren funtzionamendua ebaluatzeko eta inplikaturako eragile guztiak nola indartzen dituen egiaztatzeko, inor prozesutik kanpo gera ez dadin bermatuz.

Proposamena lankidetzaren ezaugarri bereizgarri aitortuenetako batean oinarritzen da, indarrean dagoen legediak nahiz hamarkadetan metatutako esperientziak babestua: elkarre-sare sendo, kritiko, konprometitu, solidario eta gizartean eragiteko gaitasun handikoa baliatuz pertsonengana iristeko gaitasuna.

Hala ere, ikuspegi horrek perspektiba hori zabaltzen du, lurraldeko funtsezko beste eragile batzuk ere txertatuz, eta gizartearen eraldaketarako gaitasun guztiak elkartzen diren lankidetzaz-esparru bat eratuz. Ildo horretan, funtsezkoa da akademiaren, maila anitzeko gobernantzaren, lurralde-mailako politika publikoak diseinatu eta ezartzeko gaitasunaren, ekoizpen-sarearen eta gizarte zibil antolatuaren ekarpenak integratzea eta artikulatzea. Gaitasun horien guztien baturak lurraldearen bereizgarri nagusietako bat osatzen du, eta garapen jasangarriko eta gizarte-erlaketako prozesuak bultzatzeko duen ahalmena indartzen du.

Ikuspegi horren ebaluazioa pixkanaka egingo da, datorren urterako aurreikusitako lau edo bost lurraldetako proiektu pilotuen bidez. Proiektu horiek planteatutako kontakizunak probatzeko eta kontrastatzeko balioko dute, baita hobekuntza- eta sendotze-aukerak identifikatzeko ere. Nolanahi ere, ildo horiek Gobernuak eta eLankidetzak sustatutako hasierako proposamena dira, esperimentaziora, ikaskuntzara eta eraikuntza kolektibora irekita dagoen prozesu gisa ulertuta.

Gaineratu du asmoa dela proposamen hori datorren urtearen hasieran behar bezain garatuta egotea, eta hurrengo Kontseiluan —lehen hilabetearen amaierarako deitzea proposatu den horretan— ildo horiek modu argiago eta ikusgarriagoan egituratuko dituen dokumentu bat aurkeztea, abiapuntu gisa.

Aurrez aipatutako hiru arloak landuko dira, eta bereziki bereiziko dira honako hauek:

- Ekintza humanitarioa
- Giza Eskubideen Defentsa
- Giza Garapenerako Gaitasunak

Ondoren, arlo horiek guztiak lurraldearen errealitatean uztartuko dira, eta bertan elkarlotuko dira ekintza humanitarioaren, giza eskubideen babesaren eta garapenaren arteko loturak. Errealitatea konplexua eta elkarri lotua da.

Eremu bakoitzerako kontakizun bereiziak eraikitzeak aukera emango du bakoitzak bere nortasuna izateko eta, aldi berean, euskal gizarte osoari modu ulergarrian helarazi eta komunikatzeko.

Lehendakariak azpimarratu du aurkeztutakoa etorkizunerako duten ikuspegiaren edo norabidearen zertzelada batzuk baino ez direla, eta berriro adierazi du datorren urteko urtarrian hasiko dela elkarlana.

Irene Molerok hartu du hitza, eta adierazi du informazio asko eman dela eta eskema bat behar duela; izan ere, aurkezpena egituratuko duen dokumenturik gabe zaila egiten zaio guztia ulertzea. Halaber, adierazi du termino berri batzuk agian dagoeneko egiten ari diren jarduerak izendatzeko beste modu bat baino ez direla.

Hitzaldian sakondu ahala, planteatzen diren aldaketek oinarrietatik abiatutako eraldaketa eskatzen dutela aitortu du, eta horrek zenbait zalantza sortzen dituela. Esaterako, galdetu du planteatutako hiru ardatzak aurreko Plan Zuzentzailearen ebaluazioari erantzuten ote dioten; izan ere, plan hori dagoeneko ebaluatua izan zen.

Ekintza Humanitarioari dagokionez, galdetu du zergatik indartu nahi den: nazioarteko testuinguruagatik da? Adierazi du Iñigo Retozalarekin izaera estrategikoko eta eragile anitzeko prozesu bat abiatu zela, hainbat eragilek parte hartu zutena, baina **ordutik ez dutela haren inguruko informazio gehiagorik jaso**. Ez dago argi prozesu hartako ondorioak gauzatzen jarraituko diren ala ez.

Irene Molerok gogorarazi du lankidetzak ez dela orain hasi, 40 urte baino gehiagoko ibilbidea daramatzala martxan, eta esperientzia ugari metatu direla; horietako batzuk hobetu daitezkeen arren, kasu askotan oso ondo garatu direla. Horregatik, uste du hain aldaketa sakonak, elkarlanean eraikiko den arren, nolabaiteko kezka sortzen duela, baita hurrengo urratsei buruzko argitasun handiagoaren beharra ere.

Nerea Uriartek adierazi du ez dela Biurteko Planari buruz hitz egin, nahiz eta indarrean dagoen plangintza-dokumentua izan eta eragile anitzeko prozesu bat ere aurreikusten duen. Galdetu du ea prozesu berari buruz ari diren ala guztiz berri bati buruz; izan ere, termino berri batzuk ageri dira, baina ez dira aipatzen dagoeneko euskal lankidetzareduaren erreferentzia diren beste batzuk.

Irene Moleroren kezka partekatzen duela adierazi du, eta une honetan zehazki zein prozesuri buruz ari diren eta biurteko plangintza-dokumentuaren egungo egoera zein den argi ezagutu nahiko lukeela esan du.

Javier Cortésekin adierazi du aipatutako plangintza legeak aurreikusitako EAEko sektore publikoaren lankidetzak eta elkartasun-arloko urte anitzeko planaren barruan kokatzen dela, eta eragile guztien parte-hartzearekin estrategiak diseinatzea agintzen duela. Esparru-plangintza bat da, eragile anitzeko ikuspegia sustatzen duena, eta ez da hutsetik abiatutako plangintza.

Ekintza Humanitarioari dagokionez, azaldu du 2026an aurreko ondorioen ebaluazioa egingo dela, eta **horren gainean eraikiko dela hura indartzeko proposamena**. Helaraziko den diskurtsoa edo ikuspegia ebaluazio horretan oinarrituko da.

Plangintzak, legean duen oinarriaz gain, nazioarteko testuinguruari eta agenda globalari erantzuteko beharrari ere erantzuten dio. Bereziki, giza eskubideen defentsa eta babesa indartzea premiazkoa da; izan ere, agenda horren aurkako eraso global bizkorra gertatzen ari da, eta horrek erantzun egituratua eskatzen du urte anitzeko planaren esparruan (legeak ezarritako plangintza-dokumentuen arabera).

Garrantzitsua da gertakari horiek sortzen duten premiazko izaera plangintzan txertatzea. Era berean, ekintza humanitarioa ebaluaziotik ateratzen diren ikaskuntzak erreferentziazat hartuta indartuko da.

Javier Cortésekin azpimarratu du ekintza humanitarioko sektorearekiko erronkek eta izandako elkarriketa guztiek justifikatzen dutela espazio hori indartzea, berezitasuna,

gatazka-ikuspegia eta lokalizaziora nahiz tokiko eragile humanitarioen gaitasunak indartzera bideratutako orientazio argia emanez.

Nerea Uriartek galdetu du zein lurraldetan probatuko diren proiektu pilotuak.

Javier Cortésekin erantzun du gai horiek prestatzen ari diren dokumentuan proposatuko direla. Adierazi du gai horren inguruan hausnartzen ari direla, eta lurralde batzuek heldutasun-maila handiagoa dutela. Ildo horretan, adierazi du beharrezkoa izango dela erreferentziazko terminoak zehaztea.

Litekeena da lurralde horietako bat Kolonbia izatea; izan ere, bertan badira ezarritako gaitasunak eta martxan dauden ekimenak, ezaugarri horietako eragile anitzeko eta maila anitzeko ikuspegia garatzeko aukera ematen dutenak. Deszentralizazio-prozesuak abian dituzten testuinguruak dira, eta horrek aukera ematen du aipatutako gaitasun horiek garatzeko.

Beste aukera bat Habanako Probintzia da; bertan ibilbide luzea egin da lanean, eta probintzia-mailako lurralde-estrategia bat ezarri da. Ezartzeko oso espazio egokitzat jotzen da. Duela gutxi bisita bat egin genuen Lankidetza Estrategikoaren Arloarekin, martxan dauden proiektuak ezaugarri horietako proiektu zabalago batera eskalatzeak aukera aztertzeak. Tokiko eragileen harrera oso ona izan zen.

Baloratzen ari diren beste lurraldeetako bat Senegal da, zehazki Saint-Louis; bertan, ezarritako gaitasunak eta interes handiko maila anitzeko proiektu bat daude. Proiektu horretan hainbat erakundek parte hartzen dute, hala nola Bizkaiko Foru Aldundiak eta Euskal Fondoak, eta aurreikusita dago Bilboko Udala ere bertara batzea. Testuinguru hori jarduteko esparru garrantzitsu gisa eratu liteke; gainera, gure GGKEetako askok jarduten dute bertan, bereziki kulturaren eta gizarte zibila indartzearen arloetan.

Oraindik ez dago itxita; proposamen integral hori probatzeko baldintzak betetzen dituzten proiektu pilotuak dira.

Balitzko lurraldeen artean honako hauek nabarmentzen dira:

- Kolonbia
 - Ezarritako eta jardunean dauden gaitasunak daude, eta horrek aukera ematen du eragile anitzeko eta maila anitzeko ikuspegia aplikatzeko.
 - Deszentralizazio-testuingurua da, eta horrek aukera ematen du aipatutako gaitasunak garatzeko.
- Habanako probintzia (Kuba)
 - Ibilbide luzea du, eta dagoeneko ezarrita dago probintzia-mailako lurralde-estrategia bat.
 - Duela gutxi bisita bat egin zen Lankidetza Estrategikoaren Arlokoarekin, egungo proiektuak ezaugarri horietako proiektu integral batera eskalatzeak aukera aztertzeak.
 - Tokiko eragileen aldetik harrera oso ona izan zen.
- Senegal (Saint Louis):
 - Ezarritako gaitasunak daude, baita maila anitzeko proiektu interesgarri bat ere, hainbat erakunderen parte-hartzearekin; besteak beste, Bizkaiko Foru Aldundia, Euskal Fondoak eta, laster, Bilboko Udala.

- Lurralde horretan euskal GGKE askok jarduten dute kulturaren eta gizarte zibilaren defentsaren arloan; horregatik, testuinguru egokia da proiektu pilotuak garatzeko.

Javier Cortésesek argitu du oraindik ez dagoela ezer itxita; proposamen integral hori probatzeko baldintza egokiak betetzen dituzten lurraldeetan garatuko diren proiektu pilotuak direla.

Jesús Ochoak azalpenetik bi alderdi bereizten ditu. Batetik, politiken koherentzia (aipatutako fiskalitatea), lankidetzaren esparrua gainditzen duena; eta, bestetik, lankidetzaren berariazkoagoa. Bi esparru horien arteko lotura falta zaiola adierazi du.

Euskadi mailako politiken koherentzia-taldearen barruan I+Garen inguruan egiten ari diren lanen egungo egoerari eta bilakaerari buruzko informazioa eskatu du, baita Agentziaren esparruan politiken koherentziarako talde bat eratzeko aukerari buruz ere; gai hori iaz ere jorratu zen.

Javier Cortésesek oso interesgarritzat jo du planteatutakoa, eta adierazi du kontua ez dela toki-gobernuen fiskalitatea modu isolatuan lantzea, lankidetzaren ikuspegi zabalago batean txertatzea baizik. Alde horretatik, potentzialtasunak, gaitasunak eta eragileak batu behar direla planteatzen du, errealitate partekatu baten inguruan: lurraldea. Horrek esan nahi du giza garapenaren erronkei modu zeharkakoagoan heldu behar zaiela.

Halaber, nabarmendu du fiskalitatea pertsonen bizi-baldintzak hobetzeko azeleragailua izan daitekeela, bai lankidetzarako, bai garapenaren eraginkortasunerako tresna gisa jardunez. Ikuspegi hori eragile anitzeko eta eskubideetan oinarritutako ikuspegi batean txertatu behar da, eta bertan, gizarte zibilak funtsezko zeregina betetzen du.

Gaineratu du pertsonengan oinarritutako politika publikoak eta zerga-esparruak diseinatzea lehen mailako lankidetzatresna dela. Lurraldean bat egiten dute dinamika horiek modu osagarri eta emankorrean, jardun publikoari koherentzia emanez eta ikuspegi desberdinak errealitate partekatu beraren inguruan lerrotuz.

Azkenik, adierazi du Euskadin dimentsio hori dagoeneko lantzen dela politiken koherentziaren esparruan, fiskalitatea eta giza garapenari egiten dion ekarpena barne, eta nabarmendu du Gizarte Berrikuntzaren eta 2030 Agendaren Zuzendaritzarekin dagoen lotura. Ildo horretan, azpimarratu du helburua dela lankidetzara eragile eta gai gehiago batzea, lurraldea den errealitate partekatuan elkartzen direnak, hala nola fiskalitate egokia.

5. GIZARTE ZIBILAREN KRIMINALIZAZIOARI BURUZKO HAUSNARKETA.

Lehendakariak GGKEen Koordinakundeari eman dio hitza, gai-zerrendako puntu horri heltzeko.

Iñaki Orubek hausnarketarako gune bat ireki du. Bere hitzartzeari ekitean, gai-zerrendako hirugarren puntuari —nazioarteko agendari— erreferentzia eginez, adierazi du azalpena entzutean lekuz kanpo sentitu dela. Adierazi du aurkeztutako ildoak interesgarriak iruditu zaizkiola, baina eskertuko lukeela gai horiei buruzko alde aurreko dokumentazio sakonagoa izatea, parte hartu eta baterako hausnarketa egin ahal

izateko. Gaineratu du informazioa behar bezala barneratzeko beharrezkoa dela dokumentazio nahikoa izatea, aldaketa esanguratsua baitakar. Halaber, adierazi du Kontseilua bildu gabe igaro diren 22 hilabeteetan parte hartzeko aukera izan balute, Koordinakundearen ekarpenak prozesuaren lehenagoko fase batean egin ahal izango zituztela. Eskatu du dokumentazioa aldeztu aurretik partekatze, parte-hartzea arintze eta elkarlana sustatzeko; era berean, uste du legean oraindik garatu gabe dauden alderdiak lantzen jarraitu beharko litzatekeela, gaineratuz bilkura honetan desorientatuta sentitu dela gai horren inguruan. Adierazi du ulertzen duela proposamen bat aurkeztu ahal izateko aurrera egin nahi izan dela, baina, Kontseilua ia bi urtez bildu ez denez, epe horretan parte hartzeko aukera izan balitz, ekarpen osagarriak egin ahal izango zituztela.

Iñaki Orubek jarraitu du esanez euskal lankidetzak ibilbide luzea duela. Gogorarazi du udal batzuek berriki 30 urte bete dituztela jardunean, eta beste erakunde batzuk 40 urtera iristen ari direla, denbora horretan guztian erakundeekin, antolakundeekin eta lurraldeko beste eragile batzuekin elkarlanean jardunez. Azpimarratu du lankidetzaren feminista eta giza eskubideetan oinarritutako lankidetzaren eredua baterantz egin dela aurrera, eta horrek herritarren heziketan lagundu duela.

Halaber, gogorarazi du adostasun zabalarekin onartutako lege bat badagoela, eta hura oraindik ezarri gabe dagoela. Aurreko bilkurako aktari erreferentzia egin dio, eta gogorarazi du Kontseiluko aurreko lehendakariak irrimo babestu zituela legea eta hura garatzea, nabarmenduz legea prestatzeko eta onartzeko lortutako adostasun zabala. Adierazi du gaurko bilkuran ez dela gai hori jorratu; horregatik, azaldu du desorientatuta sentitu dela landutako edukiei dagokienez.

Gai-zerrendako bosgarren puntuari dagokionez, adierazi du gaur egun mundu mailako testuinguruan eredu autoritarioak gero eta gehiago nagusitzen ari direla herrialde askotan, eskuin muturraren gorakadarekin batera, eta horrek gizarte-erakundeen aurkako erasoak ekartzen dituela. Azaldu du lanean diharduten herrialde askotan gizarte zibila kriminalizatzen duten, erakundeak legez kanpo uzten dituzten eta komunitate-elkarteen jardura mugatu edo jazartzen duten arau-esparruak sustatzen ari direla. Horrek arazo bat dakar euskal lankidetzarentzat; izan ere, haren nortasuna gizarte-sarearekiko hurbiltasunean oinarritzen da, bai euskal gizarte zibilaren protagonismoan, bai herrialde bazkideetako gizarte-erakundeenean, eta hori da haren lan egiteko moduaren bereizgarrietako bat.

Iñaki Orubek azaldu du euskal lankidetzak bi erronka nagusiri egin behar diela aurre. Batetik, erronka materialagoa eta praktikoagoa dago, lan-prozesuak garatzen jarraitu ahal izatearekin lotua, besteak beste, elkarleen erregistroa, beste herrialde batzuetan proiektuak gauzatzea eta proiektu horiek egokitzea bezalako alderdiei dagokienez. Bestetik, izaera juridikoko bigarren erronka bat adierazi du, euskal lankidetzaren testuinguru berri horretan artikulatzeko moduari buruzkoa.

Haren iritziz, eta Kontseiluan ordezkaturik dauden erakundeen iritziz ere, egin beharrezkoa da gizarte-erakundeetako lankidetzaren indartzea, baita gobernu autoritarioen testuinguruetan ere. Adierazi du lan-ildo horretan sakontzeko beharra dagoela, eta eztabaida hori funtsezko elementu gisa planteatu du. Gaineratu du, apustu hori egin ezean, euskal lankidetzaren arriskuan egon litekeela.

Amaitzeko, eta eraginei dagokienez —hausnarketa filosofikoago bat eginez—, adierazi du El Salvador, Nikaragua, Honduras, Guatemala, Peru (oraindik formalki onartu gabe badago ere, dagoeneko aplikatzen ari da), Ekuador, India edo Etiopia bezalako herrialdeetan lankidetzaren jarduna zailtzen duten legeak onartzen edo sustatzen ari direla. Haren ustez, hori lankidetzak uste baino eragin handiagoa duela adierazten duen seinale gisa interpreta liteke, haren nortasuna eta garrantzia indartuz.

Iñaki Orubereren hitzartzeari erantzunez, Javier Cortésekin adierazi du bat datorrela planteatutakoarekin. Egindako lankidetzaren proposamenaren (akta honetako 4. puntuan jasoa), giza eskubideen babesa eta defentsa indartzeko ildoari berariazko izaera ematen zaio. Azpimarratu du, lekuz kanpo sentitu izanaren aurrean, defentsaren eta babesaren testuinguruan proposatzen dugunaren zati baten berri emateak eta elkarrekin hausnartzeak —baita lehen lerroan egoteagatik eta testuinguru horretan oso konpromiso handia izateagatik biltzen ditugun ebidentziei buruz hausnartzeak ere—, hori ibilbide legal eta juridikoa emateak eta giza eskubideen urraketak tipifikatzeak sendotasuna ematen diola eskualdeko giza eskubideen erakundeekin eta Nazioarteko Zigor Auzitegia bezalako mekanismoekin konektatzeko.

Identifikatzen joaten garenari ibilbidea eman ahal izateko, nazioarteko zuzenbide humanitarioaren edo nazioarteko zuzenbidearen testuinguruan proiektatu ahal izateko. Horrek berariazko izaera eskatzen du, indartzea. Beste testuingurua, non lurraldearen garapena epe luzera lantzeko aukerak ematen diren (urraketak dauden testuinguruetan ezin da hori egin); egin daitekeen tokian, indar guztiak batzea. Ez da espazioa kentzea, baizik eta indartzea; pertsonengana iristen den konpromiso-oinarri horri gobernantza-gaitasunak gehitzea, ekoizpen-sareak baldintza egokietan egon daitezen eta pertsonen beren eskubideak arlo ekonomikoan, sozialean eta ingurumenaren arloan izan ditzaten.

Adierazi du, hain zuzen ere, horretarako dokumentu bat behar dela, hura landu eta haren inguruan hitz egin ahal izateko. Adierazi du barne-mailan eztabaidatu dutela ea egokia zen dokumentu bat bilkura honetara ekartzea. Azaldu du egokiagotzat jo dutela fase honetan azalpena egitea eta ondoren elkarrekin lantzea, uste baitute sekuentzia hori enpatikoagoa eta zentzuzkoagoa dela.

Antonio Josék hitza hartu du, eta planteatu du euskal lankidetzak jarduten duen herrialdeetan gertatzen ari diren kriminalizazio-prozesuak —hurrengo bileretan sakonago jorratzea espero duen funtsezko gai gisa jo duena— ez direla herrialde horietako kontu eksklusiboa. Adierazi du gizarte-mugimenduen kriminalizazio hori agenda erreakzionarioaren eta eskuin muturraren gorakadaren testuinguruan kokatzen dela, nazioarteko proiektu autoritario bati lotuta.

Gaineratu du dinamika horiek giro politiko eta sozial jakin bat sortzen laguntzen dutela, eta gogorarazi du agenda erreakzionarioa Espainiako Estatuan ere agertzen dela, besteak beste, komunikabideen bidez. Adierazi du badagoela Estatuaren gobernuak zalantzan jartzea helburu duen agenda argi bat, eta azpimarratu du errealtate horrek zeharkatzen dituela bai lanean diharduten herrialdeak, bai Estatuaren testuingurua bera ere.

Halaber, adierazi du kontuan hartu beharreko gaia dela, Estatuko Koordinakundean ere lantzen ari direlako, eta uste duela lankidetzaz-politika garatzen, eboluzionatzen eta aurrera egiten jarraitu ahal izateko txertatu beharreko funtsezko elementua dela.

Javier Cortésekin azpimarratu du egoera hori egiturazkoa dela, eta ez koiunturazkoa. Garaian aurrean erreakzionatzea, premiaren zentzua. Oso egokia da planteamendu bat egitea.

Irene Molerok hitza hartu du, eta, plano zehatzago batera jaitsiz, azpimarratu du garrantzitsua dela dekretuetan eta araudian aldaketak egitea, administrazio-prozedurak arintzeko; haren ustez, hori funtsezkoa da arlo honetan. Gaineratu du, horrez gain, garrantzitsua izango litzatekeela 2026an ibilbide-orri ukigarri eta praktikoa bat izatea; bestela, hori guztia asmo-adierazpen hutsean gera liteke.

Natxo Rodríguezek adierazi du guztiek partekatzen dutela egungo eszenatokia, eta, ikuspegi estrategikotik ez ezik, ikuspegi operatibotik ere erantzun bat behar dela; izan ere, bai sektorean, bai erakundeetan kezka dago egoera jakin batzuei nola erantzun jakiteko, kontuan hartuta horietako batzuk dagoeneko gertatzen ari direla eta beste batzuk aurreikustekoa dela. Haren ustez, komenigarria litzateke erakunde guztien artean elkarrikitasun-gune bat irekitzea, ikuspegi partekatuak artikulatzeko.

Gaineratu du, erakundeak deialdietara aurkeztzen badira ere, ez litzatekeela egokia izango egoera desberdinen aurrean erakunde bakoitzak erantzun desberdinak ematea Erakundearteko Batzordearen esparruan. Azpimarratu du elkarrikitasun hori sustatu behar dela, erantzun koordinatua emateko. Amaitzeko, Natxok adierazi du Bizkaiko Foru Aldundiaren babesa duela horrek.

Javier Cortés bat etorri da adierazitakoarekin, eta balorazio kritikoa egin du. Adierazi du eztabaida horiek, urte anitzeko plangintzaren esparruan, tresnei, aurrekontuei eta esparru juridiko-administratiboari buruzko eztabaidekin batera joan behar dutela; elementu horiek planteamendu horren erdigunean kokatu behar dira. Gaineratu du, halaber, politika honen erronkak ikuspegi integral batetik jorratu behar direla, konpromiso hori gizarte eta herrialde gisa garenaren erdigunean kokatuz. Amaitzeko, adierazi du horrelako eztabaidek diskurtsoaren maila igotzea eskatzen dutela.

6. GARAPEN JASANGARRIRAKO ETA MUNDU MAILAKO ELKARTASUNERAKO LANKIDETZAREN BATZAR SEKTOREALARI BURUZKO INFORMAZIOA

Lehendakariak eLankidetzako zuzendari Javier Cortési eman dio hitza, gai-zerrendako seigarren puntua jorratzeko.

Javier Cortésekin jakinarazi du joan den apirilean, Garapen Jasangarrirako eta Mundu Mailako Elkartasunerako Lankidetzari buruzko Estatuko Legearen esparruan (otsailaren 20ko 1/2023 Legea), estatuko lankidetzaz-sistemako kontsulta-organoak erreformatzea planteatu zela.

Testuinguru horretan, apirilaren 23an, Atzerri Arazoetako, Europar Batasuneko eta Lankidetzako ministroak estatuko lankidetzaz-organo aholku-emaitzetako baten — Lankidetzaren Batzar Sektorialaren— eratze osoko bilkurarako deia egin zuen.

Lankidetzaren Batzar Sektorialak aurreko Lurraldearteko Batzordea ordezkatzan du. Batzorde hori 2009an eratu zen batzar sektorial gisa, lankidetzaren politikaren maila erakunde-ordezkaritzarik gorenera igota, eta haren lehendakaritza Nazioarteko Lankidetzarako Estatu Idazkaritzari dagokio.

Batzar Sektorial horretan, eta eratze-bileran onartutako barne-erregelamenduaren arabera, Euskadik lehenengo lehendakariordetza hartzen du, txandakako hurrenkeraren eta antzintasunaren arabera; Kataluniak, berriz, bigarren lehendakariordetza, urtero txandakatuz.

Testuinguru horretan, barne-erregelamenduak Batzar Sektorialaren Jarraipen Batzordea sortzea aurreikusten du, eta haren lehendakaritza Nazioarteko Lankidetzarako Estatu Idazkaritzari dagokio.

Halaber, erregelamenduak bi lan-talde eratzea aurreikusten du:

1. Lankidetzaren modalitateak eta tresnak, lankidetzaren deszentralizatu osoarekin eztabaidatzeko.
2. Plangintza, jarraipena eta ebaluazioa.

Javier Cortésekin adierazi du Euskal Autonomia Erkidegoaren ordezkaritza aktiboki ari dela parte hartzen bi lan-taldeetan. Jakinarazi du lehen bilkura bat deitu dela, eta bertan beste lankidetzaren deszentralizatu batzuekin koordinatuta lanean hasi direla. Adierazi du, haren ustez, talde horietan parte hartzea erreferente bat dela autonomia-erkidegoetako lankidetzarentzat, bai ekarpen teknikoari dagokionez, bai estatuko sistemarekiko koordinazioari dagokionez.

Javier Cortésen iritziz, lurralde-ikuspegia duen lankidetzaren deszentralizatua, nazioarteko agendako eztabaidekin —bereziki ELGAren eta 2030 Agendaren esparruan— zuzenean lotuta dagoena, lankidetzaren sisteman zeregin estrategikoa betetzera deituta dago. Lurraldearekiko hurbiltasunetik eta tokiko eragileen mobilizaziotik abiatuta balio erantsia emateko duen gaitasunak funtsezko erreferente bihurtzen du. Ikuspegi hori balioan jar daiteke, eta jarri behar da, Batzar Sektorialaren esparruan; izan ere, autonomia-erkidegoen arteko koordinazioa indartzeko, politiken koherentzia sustatzeko eta nazioarteko konpromisoekin lerrotatuagoa eta eraginkorragoa den kanpo-ekintza bultzatzeko gune egokia da.

Javier Cortésekin, halaber, jakinarazi du beste kontsulta-organoetako bat Garapen Jasangarrirako eta Mundu Mailako Elkartasunerako Lankidetzaren Goi Kontseilua dela.

Organo horretarako deialdia urrian egin zen, eta Euskal Autonomia Erkidegoak lehen batzordekide gisa parte hartu zuen, eLankidetzaren bidez, Lehendakariak eta Kanpo Harremanetarako eta Euskadi Globaleko idazkari nagusiak emandako eskuordetzaren bidez. Eratze-bilkuran, politiken koherentziari buruzko lan-talde bat sortu zen, eta Euskal Autonomia Erkidegoak bertan parte hartzeko interesa adierazi du, autonomia-erkidegoen politikak estatuko lankidetzaren politikaren printzipio eta estrategiekiko lerrotatuta daudela bermatzeko helburuz.

7. 188/2025 DEKRETUARI BURUZKO INFORMAZIOA — GARAPEN JASANGARRIRAKO ETA MUNDU MAILAKO ELKARTASUNERAKO

NAZIOARTEKO LANKIDETZARAKO DIRULAGUNTZAK ARAUTZEN DITUENA — ETA HARK LANKIDETZA DESZENTRALIZATUAREKIN DUEN HARREMANARI BURUZKOA.

Lehendakariak Koordinakundeari eman dio hitza, gai-zerrendako zazpigarren puntua jorratzeko.

Irene Molerok jakinarazi du Nazioarteko Lankidetzarako Dirulaguntzak Arautzen dituen Dekretuari dagokionez, orain arte parte-hartze handiko prestakuntza-saio bat antolatu dela, eta bertan euskal erakundeek eta Euskal Administrazioako ordezkariak parte hartu dutela. Halaber, adierazi du Euskadiko Koordinakundeak jarduera horretan parte hartzen duela Estatuko gainerako koordinakundeekin osatutako sare baten bidez, esperientziak trukatzeko eta lurraldeen arteko koordinazioa sustatzeko.

Gaineratu du AECIDek jarduera hori lurraldeka errepikatzeko prestasuna agertu duela, eta interesa balego formatu mugatuago batean antolatu ahal izango litzatekeela, Euskal Fondoarekin batera deialdi zabalago bat eginez. Adierazi du egungo konplexutasun burokratikoak parte hartzen duten erakundeei eragiten diela, eta zailtasunak sortzen dituela haien kudeaketan.

Irene Molerok iradoki du Kontseiluak saio bat antolatzea.

Lehendakariak proposamena jaso du, baloratzeko.

Maite Garmendiak iradoki du komenigarria izango litzatekeela euskal erakunde publikoetako zerbitzu juridikoek, AECIDekin egingo den saio bateratuari begira, indarrean dagoen araudiaren eraginari eta aplikazioari buruzko balorazioa egitea. Adierazi du balorazio juridikoak lankidetzaren deszentralizatuan araudiak duen eraginean jarri beharko lukeela arreta, bilkuran elkarriketa informatuagoa eta eraikitzaileagoa izan dadin, eta, horrela, koordinazioan eta irizpide komunak zehaztean benetako aurrerapena errazteko. Iradoki du saio horretan Euskal Fondoak, Eusko Jaurlaritzak, foru-aldundiek eta, gutxienez, hiriburuek parte hartzea.

Juan Manuel Balerdik adierazi du errealitateak oso desberdinak direla, 122 erakunde baitaude eta, ondorioz, Dekretuaren 122 interpretazio posible.

Natxo Rodríguezek gaineratu du hiru foru-aldundiek ere araudia modu desberdinean interpretatzen dutela.

Maite Garmendiak adierazi du beharrezkoa dela gutxieneko irizpide komun batzuk adostea, irizpideak harmonizatzeko eta araudia modu eraginkorrean ezartzea errazteko.

8. GARAPEN JASANGARRIRAKO POLITIKEN KOHERENTZIAN IZANDAKO AURRERAPENEI ETA LAN-GUNEEN OSAGARRITASUNARI BURUZKO INFORMAZIOA

Lehendakariak eLankidetzako zuzendari Javier Cortési eman dio hitza, gai-zerrendako zortzigarren puntua jorratzeko. Javier Cortésekin hitza hartu du, eta jakinarazi du Kontseiluaren 2023ko azaroaren 7ko ohiko bilkuran garapen jasangarrirako politiken koherentziari buruzko lan-taldeari berriro ekitea adostu zela.

Hala, adierazi du 2024an lan-taldeari (LT) berriro ekin zitzaiola, eta 4 saio egin zirela. Lehenengoan, lanari berriro ekiteko, Donostiako Udala gonbidatu zen “Donostiako Udaleko Berdintasun, Elkartasun eta Eskubide Zibilen zinegotzigoaren mendeko arloetako politiken koherentziari buruzko txostena” aurkeztera. Ondorengo eztabaidan, ikuspegi praktikoago eta exekuziora bideratuago baterantz aurrera egiteko borondatea planteatu zen, konplexuak eta ibilbide mugatukoak diren txostenetatik harago urrats bat emanez. Erosketa Publiko Arduratsua lan-ardatz posible gisa identifikatu zen.

Horrela, hurrengo 3 saioetan Eusko Jaurlaritzan erosketa publikoaren arloan sustatzen ari ziren ekimenak ezagutu ziren: Erosketa Publiko Berdea (Ihobe), genero-ikuspegidun kontratazio publikoa (Emakunde) eta klausula sozialak eta kontratu erreserbatuak (REAS, ELHABE eta GIZATEA) landu ziren.

2025ean, LTrako ekintza-plan bat diseinatu zen, Javier Cortésekin eLankidetzako zuzendari kargua hartu zuenean, Javier Cortésekin berak adierazi duenez. Planean jasotako hainbat prestakuntza-saio egin ziren.

Hiru lan-arlo identifikatu dira. Lehenengoa Euskal Administrazioaren barruko politiken koherentzia aztertzea da. Ildo horretan, Gizarte Berrikuntzaren eta 2030 Agendaren Zuzendaritzak dagoeneko garatutako lanarekiko osagarritasunaren eta bateratzearen alde egiten da; izan ere, zuzendaritza horretatik Administrazio publiko osoan zeharkakotasuna sustatzen ari dira. Lan-talde baten bidez, gobernantza kolaboratiboari, berrikuntzari eta kudeaketa publikoari buruzko eragile anitzeko esparruak, fiskalitatea eta Euskadiko erosketa publiko jasangarria lantzen dira. Helburua da dagoeneko martxan dauden ekimenak osatzea eta haiekin bat egitea; izan ere, esparru horietatik Administrazio osoan giza garapen jasangarriaren zeharkakotasuna sustatzen ari dira.

Bigarren ardatza gaitasunak sortzea: Prestakuntza-tailerrak egin dira Gatazkarik Gabeko Teknologiari eta Bidezko Merkataritzari buruz (ALBOAN eta SETEM), Jasangarritasuna vs Behar Bezalako Arretari buruz (Mikel Berraondo), eta prestakuntza praktikorako tailer bat La Mundialekin (Koordinakundearen proposamenez), GJPK lankidetzaren deszentralizatuaren esparruan aplikatzeko.

Hirugarren ardatz gisa, zenbait ekintza zehatz bultzatu dira, hala nola erosketa jasangarrian aurrera egitea. Adierazi du abenduaren 17an lan-taldea bilduko dela, Gizarte Ekintzaren eta 2030 Agendaren Zuzendaritzarekin batera, erosketa jasangarriaren arloan egindako lan guztia balioan jartzeko eta administrazioan nola txertatu aztertzeko.

Amaitzeko, Javier Cortésekin adierazi du ez dela ahalmen guztia baliatu, baizik eta mantentze-lana egin dela; hala ere, uste du urte anitzeko plangintzan jorratu beharreko funtsezko elementua dela.

Asier Aranbarrik hitza hartu du, eta jakinarazi du Gizarte Berrikuntzaren eta 2030 Agendaren Plana 2025eko martxoan onartu zela; plan horren helburu nagusia komunitatea indartzea da, egungo testuinguru global berriaren aurrean. Adierazi du Lehendakariatzatik eta Gobernu osoaren eskutik bultzatzen den proposamenak — eLankidetzarekin partekatua — demokrazia, lehiakortasun jasangarria eta kultura- eta hizkuntza-aniztasuna bezalako balioak txertatzen dituela.

Adierazi du Kanpo Harremanetarako eta Euskadi Globaleko Idazkaritza Nagusiaren eta eLankidetzaren artean baterako lana errazten duten gune partekatuak daudela. Esparru horretan, gobernantza-foroa Local 2030 Hub bihurtu da, eta bertan hiru gobernu-mailek eta gizarte zibilak parte hartzen dute. Nazio Batuen Local 2030 Idazkaritzari lotutako gune horrek bikoiztasunak saihesten ditu; izan ere, pertsona berak biltzen ditu eremu bakar batean, ikuspegi globalarekin eta lankidetzaren ikuspegiarekin.

Komunitatea indartzeko ildoetako bat Gobernantza Sailaren eta Gipuzkoako Foru Aldundiaren arteko lankidetzaren estrategikoaren esparruan garatzen ari da, Arantzazulabek, Orkestra – Lehiakortasunerako Euskal Institutuak eta Deustuko Unibertsitateak protagonismo berezia izanik, demokrazian eta gobernantza kolaboratiboan arreta jarrita.

Lehiakortasun jasangarriari lotutako ildoak, Alboaneren eskutik, enpresen mundua eta hirugarren sektorea elkartzea du helburu.

Hirugarren ildoan, Garabideren eskutik, 18. GJH mundu-mailan nola proiektatu aztertzen da.

Aurreko legealdian, Gizarte Berrikuntzaren Zuzendaritzak azterlan bat eskatu zuen, 2030 Agendarekin lotutako klausula sozial guztiak kontratazio publikoan nola txerta daitezkeen aztertzeko. Hurrengo bileretan egin nahi dena da lan-dinamika bat abian jartzea, ingurumenarekin, generoarekin eta hizkuntzarekin lotutako klausulez harago doazen klausula sozialak kontratazio publikoan nola txerta daitezkeen aztertzeko. Europa mailan garatutako jardunbideak aztertuko dira.

Azken batean, adierazi du gobernantza kolaboratiboaren esparruan sektore publikoaren eta gizarte-sektorearen arteko elkarrenerginerako guneak irekitzen direla, gauzak egiteko modu berriak sustatuz. Asier Aranbarrik azpimarratu du aliantza publiko-pribatuetan eta eragile anitzeko ikuspegietan oinarritutako lan egiteko modua lehiakortasun-faktore bat dela, eta guztien onurarako dela.

Taldeko partaide den Silvia Pirisek adierazi du politiken koherentziaren arloan lan egiten duten beste gune batzuekin konektatzeko beharra nekagarria izan daitekeela, etengabe diagnostiko-fasean geratzen baita. Haren ustez, beharrezkoa da ekintza zehatzagoetara aurrera egitea. Halaber, nabarmendu du lankidetzaren esparrutik ematen den balio berezia argitzea garrantzitsua dela, eta azpimarratu du enpresen gaia funtsezkoa dela eta ekarpen handiagoa egiteko asmoa dagoela.

Azkenik, kezka agertu du, eta hilaren 12an El Diario egunkarian argitaratutako albiste bati buruzko informazioa eskatu du. Albiste horren arabera, lankidetzari eta elkartasunari buruzko legea aldatu da Europako defentsa-sektoreko inbertsioei segurtasuna emateko.

Kontseiluko lehendakariak oharra jaso du, eta adierazi du nahiago duela asteazkenean erantzun, 3/2024 Legearen alaketari buruzko informazio fidagarriagoa izan ondoren.

9. FINANTZA LANKIDETZAN IZANDAKO AURRERAPENEI BURUZKO INFORMAZIOA

Lehendakariak eLankidetzako zuzendari Javier Cortési eman dio hitza, gai-zerrendako bederatzigarren puntua jorratzeko.

Javier Cortések jakinarazi du aholku-talde bat berriro martxan jarri dela, ez formala, ez dagoena Kontseiluaren mandatupean, eta eLankidetzak berariaz sortu zuena 2023ko uztailean, finantza-lankidetzaren tresnari buruzko ezagutza duten hainbat eragilerekin. Azaldu du taldearen helburua dela euskal lankidetzaren barruan lankidetz-modalitate hori artikulatzeko aukerak nola identifikatu aztertzea. Adierazi du aholku-talde hori Mikel Carrillo finantza-lankidetzan espezializatutako aholkulariaren koordinaziopean bildu izan dela.

Azalpenarekin jarraituz, adierazi du zuzendaritza berriarekin lan horri jarraipena eman nahi izan zitzaioela eta pertsona beraren parte-hartzea mantendu nahi izan zela, horrek proiektuaren ibilbide osoari jarraipena egitea ahalbidetzen baitu. Testuinguru horretan, taldea bi aldiz bildu da 2025ean (maiatzean eta azaroan), finantza-lankidetzaren inguruko lanari berriro ekiteko eta esparru horren barruan jarduteko proposamen batzuk nola artikulatu daitezkeen aztertzeko. Adierazi du Estatu mailan finantza-lankidetzan FRONPRODERekin lan eginez eta tresnaren diseinuan parte hartuz eskuratutako esperientzia profesionalari esker, proposamenen bideragarritasuna eta Euskadiko testuingurura egokitzeko aukera ebaluatu ahal izan direla.

Elkarriketa bateratua egin da hasierako irizpide batzuk ezartzeko, finantza-lankidetzan egin behar ez dena zehaztuz eta, horrela, “etxea teilatutik hastea” saihestuz. Adostu da funts itzulgarri batekin lan egitea ez zela abiapuntua izan behar; aitzitik, gerora kontuan hartu beharreko elementua izan behar zuela.

Funtsezko zenbait elementu identifikatzen hasi dira, eta abiapuntuko dokumentu bat prestatu da (zabalik dago oraindik), Kontseiluari aurkeztu aurretik aholku-taldeak ekarpenak egin ditzan.

Proposamen-dokumentu bat da, elkarriketari esparrurik zabalenean ekiteko, haren bideragarritasuna baloratzeko eta, egokia eta garrantzitsua bada, lankidetzaren urte anitzeko plangintzan nola txerta daitezkeen aztertzeko diseinatua.

Dokumentuak epe labur, ertain eta luzerako zenbait ekintza proposatzen ditu, lankidetz-politikan txertatzea egokia den ala ez baloratu beharrekoak. Epe laburrekoen helburua da finantza-lankidetzaren kultura sustatzen hastea, eragileak ezagutzea eta dagoeneko badiren tresnak ezagutzea. Nola aktiba daitezkeen dohaintzen bidezko tresnak, finantzaketaren lokalizazioa lankidetzako lurralde-errealitate zehatzetara eramatera bideratuta egon daitezkeenak, eta nola finantza-lankidetzaren osagarritasuna ematen duen elementu bat izan daitezkeen, finantza-eragiketen arriskua murriztuz, toki-mailara irits daitezzen.

“Double finance” delakoaren erabilerari buruzko informazioa eman da, dohaintza-osagai baten eta finantza-osagai baten arteko mix gisa ulertuz, lurralde bateko ekoizpen-sarea garatzeko baldintza egokiak sortzeko helburuarekin.

Azpimarratu da laguntzan arreta jartzearen garrantzia, lurraldeko finantza-lankidetzaren gaitasun teknikoa baliatuz, eragiketek giza garapen jasangarriaren osagai bat barne hartzen dutela bermatzeko. Nabarmendu da finantza-eragiketaren norabideak bermatu behar duela ez dela errentagarritasun ekonomikora soilik mugatuko, baizik eta gizarte-eta lurralde-eraginak ere kontuan hartuko dituela.

Lana barne-fasean dago oraindik, prestaketa-prozesuan, Kontseiluaren eta inplikaturako eragile guztien eskura jartzeko helburuarekin.

Barne-mailan lanean ari dira dokumentua hilaren 19a baino lehen mahai gainean aurkeztu ahal izateko. Taldea ez dago formalki eratuta, baina hainbat erakunde eta eragile garrantzitsuk parte hartzen dute, hala nola Fiarek, Eco-créditek, REASEk, Mundukidek, Oxfamek eta Anesvadek, sektoreko gaitasunak eta esperientziak mobilizatzen bideratutako ikuspegiarekin.

Eredu-aldaketaren erronketako bat finantzaketa garapenera eta garapena finantzaketara eramatea da. Giza garapenaren kultura finantzen esparruan txertatzeak ikuspegi estrategikoa eskatzen du. Hasten ari den bidea.

Irene Molerok ulertzen du lana hasierako fasean dagoela. Azaldu du lehen, Koordinakundeko lehendakartzaren bidez, taldera zuzeneko sarbidea zutela; gaur egun, ordea, ez dutela espazio horretan bete-betean parte hartzeko behar adinako gaitasun teknikorik. Eskatu du inplikatzeko formulak bilatzeko, gutxienez taldean izendatuta egoteko eta ekarpenak egiten saiatzeko. Nabarmendu du tresna berria garrantzitsua dela eta ikuspegi kolektiboagoa izatea komeni dela, eragileen arteko koordinazioa eta ikuspegi trukea sustatzeko.

Irene Molerok eta Nerea Uriartek galdetu dute noiz aurreikusten den mota horretako eragiketak ezartzen hastea.

Javier Cortésekin jakinarazi du ekimen horiek urte anitzeko plangintzaren barruan txertatu nahi direla, gainerako proposamenekin eta haiek garatuko liratekeen lurralde-esparruekin koherenteak izan daitezen bermatuz.

Pilotu gisa, arriskuak minimizatzeko eragiketak sartzea proposatzen da, arreta handiagoa jarritzeko tokiko enpresa-sarean —“mission middle” edo sare endogenoa ere deiturikoan—.

Helburua eragiketa horien saiakuntza egitea eta haien bideragarritasuna ebaluatzea da, hedapen zabalagoko ezarpen bati ekin aurretik.

Maite Garmendiak adierazi du urte anitzeko plangintza datorren urtean zehaztuko dela, eta 2027rako gauzatzea aurreikusita dagoela.

Javier Cortésekin, Maitek adierazitakoarekin bat etorriz, nabarmendu du kultura instituzionalari lotutako zenbait elementu —hala nola tresnen aldaketak eta horiek agentziaren gaitasun teknikoetan dituzten ondorioak— urtearen bigarren seihilekoan jorratzen has litezkeela. Halaber, azpimarratu du laguntza tekniko sendoa izatearen garrantzia, eragiketa horiek plangintzan nola txertatu aztertzeko, eta berretsi du horiek txertatzea epe laburreko bide-orrian jasota dagoela.

10. 2026KO AURREKONTUEN AURREIKUSPENARI BURUZKO INFORMAZIOA: FORU ALDUNDIAK ETA ELANKIDETZA

Lehendakariak hitza eman dio Natxo Rodríguezi, Bizkaiko Foru Aldundiko Gizarte Kohesioko zuzendari nagusiari; hark 2026rako aurrekontu-aurreikuspenak aurkeztu ditu.

Natxo Rodríguezek adierazi du koordinakundeak baduela jada onartzeke dagoen aurrekontuaren berri, eta urtea amaitu baino lehen onartzea espero duela. Halaber, argitu du zuzendaritzaren jardun-eremua lankidetzaren baina zabalagoa denez, zailagoa dela zuzendaritzak dituen 15.627.000 euroak interpretatzea; horietatik 10.009.000 euro lankidetzari dagozkio. Zenbateko horrek erakundeak 2008-2012ko krisien aurretik zituen mailetara itzultzea dakar, urte haietan murrizketa handia egin baitzen. Zenbateko horrek 295.000 euroko igoera dakar aurreko urtearekin alderatuta; gutxi gorabehera % 3koa, foru-aldundiaren aurrekontu osoaren hazkundearekin bat datorren hazkundea. Argi utzi du erakundearen asmoa dela lankidetzarako aurrekontua, gutxienez, foru-aldundiaren aurrekontu osoa hazten den neurri berean handitzea.

Azaldu du, printzipioz, aurrekontu osoa dirulaguntzen dekretura bideratzen dela, izendun 12 dirulaguntza izan ezik. Horien artean bat Koordinakundearentzat (2025arekin alderatuta igoera txiki batekin, 55.000 eurotik 60.000 eurora), eta gainerako dirulaguntza izendunak bere horretan mantentzen dira (Euskal Fondoa, EASD, Bizkaia Coopera programaren esparruko 6 dirulaguntza izendun, Zinema Ikusezinaren Jaialdia eta Aita Mari Itsas Salbamendu Humanitarioa). Berritasun gisa, adierazi du Mujeres por África erakundeari Afrikako emakume zientzialarientzat ematen zitzaion dirulaguntza desagertu egin dela, birplanteatzen ari direlako. Hiru foru-aldundien arteko lankidetzahitzarmenaren esparruan, UNRWArekin dirulaguntza berri bat sinatu da.

Dekretua 2025eko baldintza berberetan argitaratuko da. Urtearen hasieran argitaratuko den deialdia lankidetzaren esparru estrategikoari dagokiona izango da, 3 urteko prozesuekin. Argitu du deialdi hori ebatzi arte ezin izango direla gainerako ekimenak aurkeztu, eta aurreikusten dela kapitulu guztietako deialdia martxoan irekitzea.

10 milioi euroko zenbatekoak, I. eta II. kapituluak kontuan hartu gabe, foru-aldundiaren sail guztien aurrekontu erabilgarriaren % 0,5 hartzen du. Onartu du oraindik % 0,7ko helburura iristeko urrats bat falta dela, baina azpimarratu du erakundeak 2016az geroztik egindako ahalegina; izan ere, aurrekontua foru-aldundiaren aurrekontu osoa baino askoz gehiago hazi da.

Jesús Ochoak adierazi du Lankidetzari buruzko Legeak % 0,7ko ehunekoa gastu osoaren gainean ezartzen duela, hau da, aurrekontu finkatuaren gainean. Eztabaidatu daiteke zer sartzen den lankidetzaren aurrekontuaren barruan. Hau da, langileen gastuak, gastu arruntak eta abar sartzen diren ala ez. Erakunde guztiek sartzen dituzte langileen gastuak eta gastu arruntak, eta Koordinakundea ados dago horrekin. Azpimarratu du garrantzitsua dela ehunekoa beti aurrekontu finkatuarekiko adieraztea.

Natxo Rodríguezek adierazi du 10 milioi euroko zenbatekoa I. eta II. kapituluak kontuan hartu gabe direla, transferentzietara bideratzen den zenbatekoa dela. 10 milioi euro

horiek foru-aldundiaren 2.000 milioi euroko aurrekontu oso erabilgarriaren % 0,5 dira, Eusko Jaurlaritzari, Udalkutxari eta abarri transferitzen zaizkien ekarpenak kenduta.

Jesús Ochoak ohartarazi du Legeak aurrekontu finkatuari buruz ezartzen duen formularekin alderatuta, erakundeak ehuneneko bat egin duela behera aurreko urtearen aldean.

Natxo Rodríguezen hitzartzea amaitu ondoren, eLankidetzako zuzendari Javier Cortési eman zaio hitza.

Javier Cortésekin, eLankidetzako zuzendariak, 2026rako aurrekontua aurkeztu du; aurrekontu hori aurretik ere Zuzendaritza Kontseiluaren aurrean aurkeztu zen. Azaldu du eLankidetzaren aurrekontua 56.324.842 eurokoa dela, Eusko Legebiltzarrak 2025eko abenduan onartutakoaren ia berdina: 56.331.629 euro. Murrizketa 6.787 eurokoa baino ez da.

Hala ere, argitu du 2025eko behin betiko aurrekontua kontuan hartuz gero, onartutako igoeraren ondoren, aldea 2,5 milioi eurokoa dela. 2026an, 2,5 milioi euro horiek ez daude eLankidetzaren aurrekontuan; Lehendakariatzako nazioarteko lankidetzarako partidan baizik. Hau da, 2025ean azken aurrekontua 58.831.629 eurokoa izan zen, eta 2026an, Eusko Legebiltzarrak onartzeko zain, 56.324.842 eurokoa izango da. Murrizketa osoa 2.506.787 eurokoa da.

Haren banaketari dagokionez, hura osatzen duten kapituluetan aldaketak egin dira, inbertsioei dagokien VI. kapitulua izan ezik.

	Cap 1	Cap 2	Cap 4	Cap 6	Cap 7	Presupuesto
año 2025	2.608.439	1.035.300	52.612.890	75.000	0	56.331.629
año 2026	2.635.114	1.177.145	52.083.851	75.000	353.732	56.324.842
diferencia	26.675	141.845	-529.039	0	353.732	-6.787

Aurrekontua ia aldatu ez bada ere —2025ean Eusko Legebiltzarrak onartutakoa eta 2026rako aurreikusten dena alderatuta—, hura osatzen duten kapituluetan aldaketak egin dira —VI. kapituluan (inbertsioak) izan ezik; izan ere, bere horretan mantentzen da.

I. kapitulua / Langileen gastuak — 26.675 euroko igoera, gastu mota horren bilakaera arrunta jarraituz.

II. kapitulua / Funtzionamendu-gastuak — 141.845 euroko igoera. Aldaketa txiki batzuez gain, igoera honako arrazoi hauengatik gertatu da, batez ere:

- (i) 80.000 euro inguruko igoera joan-etorrietan, batez ere proiektuen tresnaren ebaluazioaren interpretazio-tailerrei (PRO) lotutako bidaia-gastuengatik, Bilboko Udalarekin bi urtez behin egiten diren ahalduztze-jardunaldiengatik, eta, azkenik, eLankidetzako talde teknikoaren eta Zuzendaritzaren bidaien aurreikuspena handitzeagatik.

- (ii) 75.000 euro inguruko igoera profesional independenteek egindako lanetan (aholkularitzak), politika-plangintzarekin eta tresnen ebaluazioarekin lotutako hainbat aholkularitza aurreikusi direlako.

IV. kapitulua / Eragiketa arruntetarako transferentziak eta dirulaguntzak — 529.039 euroko murrizketa dago. Hala ere, benetako murrizketa 175.307 eurokoa da; izan ere, uraren kanonaren funtsak (URA) —353.732 euro—, azken urteetan IV. kapituluan jasotzen zirenak, VII. Kapitulan doaz, Auditoretzaren gomendioz.

IV. Kapitulua honi dagokionez, nabarmendu behar da aurretik hartutako aurrekontu-konpromisoen ondorioz (batez ere PRO-2024 eta PRO-2025 deialdien urte anitzeko ordainketengatik, biak 40 milioi euroko zuzkidurarekin), 2026rako lehia bidezko deialdien eta zuzeneko dirulaguntzen zein dirulaguntza izendunen zuzkidurak beherantz egokitu behar izan direla.

- 2026ko lehia bidezko deialdien eta zuzeneko dirulaguntzen lehen ordainketetarako 13.714.598 euro daude. 2025ean, zenbateko hori 16.818.700 eurokoa izan zen.

Urtero bezala, deialdietarako eta zuzeneko emakidako laguntzetarako erabilgarri dauden funtsen banaketa-proposamena datorren urteko lehen Zuzendaritza Kontseiluaren bozketara eramango da.

- 2026ko dirulaguntza izendunetarako 2.830.751 euro daude. 2025ean, zenbateko hori 3.695.000 eurokoa izan zen.

VII. kapitulua / Kapital-eragiketarako transferentziak eta dirulaguntzak — 353.732 euroko igoera, URA-Uraren Euskal Agentziak uraren kanonaren % 5ari dagokionez egingo duen transferentziari dagokiona. Aurreko urteetan zuzkidura hori IV. kapitulan jasotzen zen, baina, Auditoretzaren jarraibideei eta URArekin izandako elkarriketei jarraituz, kapitulu honetan sartzea erabaki da.

eLankidetzako zuzendariaren azalpena amaitu ondoren, Nerea Uriarteri argitu dio aipatutako 2,5 milioi euroak Lehendakaritzako Kanpo Ekintzara bideratzen direla.

Jesús Ochoak galdetu du zer hartzen duen barne Kanpo Ekintzaren nazioarteko lankidetzak.

Javier Cortésekin erantzun du Kanpo Ekintzaren Zuzendaritzari eta alde anitzeko erakundeei buruzkoa dela, eta diru horrek zuzenean osatzen duela Lankidetzaren Politikan egiten dena; politika-koherentziari erantzunez, proposatzen ari den ikuspegi integral hori osatzen duela.

Jesús Ochoak adierazi du gustatuko litzaiokeela datuak bilkura egin aurretik jaso izana, behar bezala aztertu ahal izateko; areago, aipatu duen berritasunaren berri ere ez baitzuen. Azaldu du Eusko Jaurlaritzaren aurrekontu finkatua % 8,54 handitzen dela, eta eLankidetzaren aurrekontua % 0,35etik % 0,31ra igarotzen dela, ehunekoa jaisten duen euskal erakunde bakarra izanik. Gainerako erakunde guztiek gora egin dute zenbateko absolutuetan; Bizkaiko Foru Aldundiak izan ezik, ehuneneko bat egin baitu behera, nahiz eta zenbateko absolutuetan gora egin duen.

Jarraian, sektoreak duen etsipena adierazi du, eta azpimarratu du salbuespen bakarra Eusko Jaurlaritza dela, motorra izan beharko lukeen erakundea eta egoerarik okerrenean geratu dena. Adierazi du ez duela ulertzen, ez diola zentzurik ikusten, eta hartutako erabakiaren ondorioz erakundeak erabat etsita daudela. Egoera hori iazko helburuarekin erabat kontraesanean dago, eta iaz sinatutakoa ere ez da lortu.

Javier Cortésekin erantzun dio aurrekontua Zuzendaritza Kontseiluari aurkeztu zitzaiola, eta argitu du egiten zen planteamendua hazkunde-eszenatokia izoztea zela, eragilean eta proposamenen oinarria zabaltzeko planteamendu berri baterantz bideratzearen, ikuspegi eta gaitasun berriak txertatuko zituen urte anitzeko plan bat. Urtearen amaieran hazkunde-eszenatoki askoz eskalagarriagoa ahalbidetuko duen planteamendua, % 0,7rango hazkunde-bidea modu sendoagoan, irmoagoan eta jasangarriagoan berreskuratuz. Planteatzen dena da hazkunde-eszenatokia berrikustea, batez ere deialdien bidez. % 0,7ra iritsita, egin nahi den proposamenaren mailan egon daitekeen eragin- eta eraldaketa-gaitasunarekin. Planteamendua da gelditzea, aurrean lankidetzaren proposamenaren bilakaera kualitatiboa planteatuz haztea, eta hazkunde-bidea indar handiagoz berreskuratzea.

Jesús Ochoak berriro adierazi du egokia iruditzen zaiola zabaltzearen planteamendua, baina ez sistema osoa geldiaraztearen kontura. Gaineratu du epe luzeko prozesuen barruan kokatutako proiektu garrantzitsuak ukatu egin direla. Adierazi du 2026rako aurreikusitako izoztea, aurreko urtekoari gehituta, ondorio nabarmenak eragiten ari dela; hainbestearino, non, bere erakundearen kasuan, bi puntu besterik ez baitaizkie falta proiektu bat aurrera atera ahal izateko, eta horrek lanpostu bat galtzea ekar lezakeela. Amaitzeko, adierazi du geldialdi-egoera horrek, haren iritziz, atzerapausoa dakarrela bai sektorearentzat, bai hura osatzen duten pertsonentzat.

Nerea Uriartek hitza hartu du, eta adierazi du Koordinakundeak eszeptizismoz ikusten duela hazkunde-bidea, urteak baitaramatzate gauza bera entzuten. Gaineratu du aurkeztutako azalpenak harritu egin duela; izan ere, eszenatokiaren irakurketa positiboa egiten ari da, igoerarik ezaren irakurketa negatiboa egin beharrean. eLankidetzara bideratzen ez diren 2,5 milioi euroei buruz ari da. Haren iritziz, ezin da egoeraren irakurketa positiborik egin, eta kezkarria da. Kanpotik, adierazi du nagusi den sentimendua kezka dela, eta eszenatoki berria hainbat modutara interpreta daitekeela.

Irene Molerok haren hitz-hartzea osatu du, sektorearen ikuspegi zabalagoa eskainiz, eLankidetzaren ikuspegitik harago. Bizkaiko Foru Aldundiaren egoera aipatu du, tonu kritikoan, nahiz eta zehaztu duen ez dela, zentzu hertsian, «belarritik tiratzea». Adierazi du goiz hartan bertan jakin zela Arabako Foru Aldundian Ahal Dugu taldearen zuzenketa bati esker aurrekontua handitu zela; Gipuzkoako Foru Aldundian % 0,4 ingurura iritsi arteko igoera aurreikusten dela; eta Donostiako Udalak autozuzenketa bat onartu duela, legearen esparruan bere ekarpena 100.000 euro handitzeko.

Gaineratu du, oro har, erakunde guztiek aurrekontuak handitu dituztela, administrazio-eragileak izan ezik; eta azken hori animatu du autozuzenketa bat egiteko aukera azter dezan, proposamena handitzeko, aurreko urtean egin zen bezala, bi urteko plana bete ahal izateko. Azpimarratu du ez dela bide-orria betetzea exijitzea, administrazio publikoak bere buruari ezarri diona betetzea baizik.

Javier Cortésekin berriro adierazi du proposatutako apustua hazkundeari heltzeko moduan zentratzen dela. Adierazi du % 0,7arekiko konpromisoari eusten zaiola, baina beharrezkoa dela ikuspegi kualitatibo bat. Azaldu du dagoeneko dauden gaitasunetan oinarritutako apustua dela, baliabide gehiago mobilizatzeko aukera emango duten ikuspegi berri eta zabalagoei irekia.

Argitu du Lehendakariak kudeatzen dituen 2,5 milioi euroak lurralde-lankidetzara eta garapenerako laguntzara bideratzen direla. Halaber, adierazi du asmoa dela ikuspegi integralagoak, zabalagoak eta eragile anitzekoak baliatuz beste baliabide batzuk ere palankatzea, datozen ekitaldietan giza garapen jasangarriarako baliabideak mobilizatzeko gaitasuna biderkatzeko helburuarekin.

Amaitzeko, adierazi du hori dela mahai gainean dagoen planteamendua, balizko geldialdi-eszenatoki bat onartuta.

Jesús Ochoak azpimarratu du gogoeta egokia iruditzen zaiola, baina aurrekontu finkatua ez dela handitu, atzera egin dela, eta hori ulertezina dela, ez duela ulertzen. Ados egongo zatekeen, geldialdia % 0,5eko proposamen batekin egingo balitz.

Javier Cortésekin onartu du termino erlatiboetan atzerapausoa dagoela, baina apustua alderdi kualitatiboan dagoela.

Irene Molerok berriro proposatu du Jaurlaritzak aurrekontuari buruzko gogoeta hori bere gain har dezala eta autozuzenketa bat aurkez dezala.

Javier Cortésekin, amaitzeko, adierazi du aktan jasota geratzen dela, proposamenaren berri hartzen dela. Errepikatu du apustua alderdi kualitatiboan dagoela. Eskalatze konpromisoa, lankidetzarekiko eta giza garapen jasangarriarekiko konpromisoa euskal kanpo-politikaren eta gobernu osoaren politika publikoaren erdigunean jartzeko konpromisoa; hori da duten erronka. Ingurumenaren, gizartearen eta lurraldearen arloko politika publikoa diseinatzeko nola laguntzen den, eragile guztiak kontuan hartuta, eta datorren urtean termino erlatiboekin konpentsatu beharrik ez izatea, baizik eta testuinguru honetan munduan gizarte gisa geure burua irudikatzen dugun moduaren eraldaketa-bektore izatea; hori da Kontseiluaren bilkuran aurkeztu nahi izan den erronka. Jasota geratzen da.

Amaitzeko, Jesús Ochoak adierazi du erronkak aurrekontuarekin batera doazela.

11. ESKARIAK ETA GALDERAK.

Gai-zerrendako azken puntura iritsita, lehendakariak galdetu du ea inork galderarik edo eskaerarik duen.

Nerea Uriartek hitza hartu du, bi eskaerarekin. Gogorarazi du otsailaren 22ko 19/2024 Dekretuak, Euskal Sektore Publikoan Euskararen Erabilera Normalizatzekoak, hizkuntza-eskubideak bermatzera eta benetako berdintasuna lortzera interpelatzen duela. Adierazi du tresna merkeak eta/edo doakoak daudela Kontseiluaren bilkuretan horiek martxan jartzeko.

Bere bigarren eskaera bilkuraren ordutegiari buruzkoa izan da. Adierazi du Kontseilua 22 hilabetez deitu gabe egon ondoren, bileraren ordutegia goizeko 11:00etatik arratsaldeko 16:00etara aldatu zela. Eta eskatu du etorkizuneko bileretan hasieran aurreikusitako goizeko ordutegia errespetatzeko; izan ere, bertaratutako askok ahalegin pertsonala egin behar izan dute bileran parte hartu ahal izateko.

Lehendakariak, Nereak egindako lehen oharrari dagokionez, azaldu du gure herrialdeko errealitatea dela, pertsona batzuek euskaraz hitz egiten dutela eta beste batzuek ez, eta bilkura gaztelaniaz egiten dela pertsona guztiek elkar ulertu ahal izan dezaten.

Bilkuraren ordutegiari dagokionez, adierazi du abenduko lan-karga kontuan hartuta, bai antolaketa-mailan, bai maila pertsonalean, beharrezkoa izan zela bertaratutako pertsona guztien ordutegiak koordinatzea gai horiek aurrera atera ahal izateko.

Nerea Uriartek errepikatu du ez dagoela aitzakiarik doako tresnak erabiltzeko, bi hizkuntza ofizialen erabilera bermatze aldera.

Beste aztergairik ez dagoenez, lehendakariak amaitutzat eman du bilkura, Kontseiluan urte hauetan guztietan izandako parte-hartzea, lana eta inplikazioa eskertuz, eta urte-amaiera zoriontsua eta 2026aren hasiera ona opatuz.

MAITE GARMENDIA GUINOA

**LANKIDETZARAKO ETA
ELKARTASUNERAKO EUSKAL
KONTSEILUKO IDAZKARIA**

ANDER CABALLERO BARTUREN

**LANKIDETZARAKO ETA
ELKARTASUNERAKO EUSKAL
KONTSEILUKO LEHENDAKARIA**